

Ang Maayong Balita Parte kay Jesu-Cristo suno kay

MARCOS

Chapter 1

Ang Pagwali ni Juan nga Manugbautiso

(Mt. 3:1-12; Lu. 3:1-18; Jn. 1:19-28)

¹ Amo ini ang Maayong Balita parte kay Jesu-Cristo nga Anak sang Dios. ² Nagsugod ini sang matuman ang ginsulat ni Isaias nga propeta *parte sa ginhambal sang Dios sa iya Anak nga nagasiling*, “Ipadala ko ang akon manugbalita una sa imo sa pagpreparar sang imo alagyan. ³ Ini nga manugbalita amo ang magawali sing mabaskog sa kamingawan. *Magasiling siya sa mga tawo*, ‘Ipreparar ninyo ang alagyan para sa Ginoo, tadlunga ang dalan nga iya pagaagihan.’”

^{4,5} Kag natuman ini sang pag-abot ni Juan nga manugbautiso sa kamingawan. Madamo nga mga tawo ang nagkadto didto sa iya nga halin sa tanan nga banwa sang Judea, kag madamo pa gid ang halin sa Jerusalem. Nagwali si Juan sa ila nga nagasiling, “Maghinulsol kamo sa inyo mga sala kag magpabautiso, kag ang Dios magapatawad sa inyo.” Nagtuad sila sang ila mga sala kag ginbautisohan niya sila sa Suba sang Jordan. ⁶ Ang bayo ni Juan nahimo sa bulbol sang kamelyo, kag ang iya paha panit. Ang iya ginakaon apan kag dugos. ⁷ Amo ini ang iya ginapahibalo: “May magaabot nga nagasunod sa akon nga mas gamhanan pa sang sa akon kag indi gani ako takos nga mangin iya suluguon.”^a ⁸ *Nagsiling pa gid siya*, “Ako nagabautiso sa inyo sa tubig, pero siya magabautiso sa inyo sa Espiritu Santo.”

Ang Pagbautiso kag Pagsulay kay Jesus

(Mt. 3:13-4:11; Lu. 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Sang sadto nga tion nag-abot si Jesus halin sa Nazaret *nga sakop sang probinsya* sang Galilea, kag nagpabautiso siya kay Juan sa Suba sang Jordan. ¹⁰ Pagtakas ni Jesus sa tubig, nakita niya dayon nga nag-abri ang langit, kag naghugpa sa iya ang Espiritu *Santo* sa dagway sang pating. ¹¹ Kag may nabatian nga tingog halin sa langit nga nagasiling, “Ikaw ang akon hinigugma nga Anak. Nalipay gid ako sa imo.”

¹² Sa gilayon ginpakadto siya sang Espiritu *Santo* sa kamingawan. ¹³ Kag didto siya nagtiner sa sulod sang 40 ka adlaw nga ginasulay ni Satanas. May mapintas nga mga sapat didto, pero ginbuligan siya sang mga anghel.

Gintawag ni Jesus ang Apat ka Mangingisda

(Mt. 4:12-22; Lu. 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Sang napriso si Juan nga manugbautiso, nagkadto si Jesus sa Galilea kag nagwali sang Maayong Balita nga halin sa Dios. ¹⁵ Nagsiling siya, “Nag-abot na ang tion nga gintagna sang mga propeta sang una. Ang paghari sang Dios malapit na gid. Gani maghinulsol kamo sa inyo mga sala kag magtuo sa Maayong Balita.”

¹⁶ Isa sadto ka adlaw, sang nagalakat si Jesus sa higad sang Linaw sang Galilea, nakita niya ang mag-utod nga si Simon kag si Andres nga nagaladlad sang pukot. Mga mangingisda sila. ¹⁷ Nagsiling si Jesus sa ila, “Sunod kamo sa akon kag *indi na isda ang inyo pangitaon, kay* tudluan ko kamo sa pagpangisda sang mga tawo.” ¹⁸ Sa gilayon ginbayaan nila ang ila mga pukot kag nagsunod sa iya.

¹⁹ Pagkatapos sadto, nagpadayon si Jesus sa paglakat, kag sa unhan nakita niya ang mag-utod nga si Santiago kag si Juan nga mga anak ni Zebedeo. Yara sila sa ila sakayan nga nagapamuna sang ila pukot.

---

^a 7 indi gani ako takos nga mangin iya suluguon: *sa literal*, indi gani ako takos nga magduko sa paghubad sang higot sang iya sandalyas.

²⁰ Gintawag dayon sila ni Jesus. Ginbayaan nila didto sa sakayan ang ila amay nga si Zebedeo upod sang mga sinuhulan nga mga tawo, kag nagsunod sila kay Jesus.

Ang Tawo nga may Malaot nga Espiritu
(Lu. 4:31-37)

²¹ Nagkadto sila ni Jesus sa Capernaum. Pag-abot sang Adlaw nga Inugpahuway, nagsulod si Jesus sa simbahan sang mga Judio kag nagpanudlo. ²² Natingala gid ang mga tawo sa iya tungod nga nagatudlo siya nga may awtoridad, kag indi pareho sang mga manunudlo sang Kasuguan.

²³ Sa mga tawo didto nga nagatilipon may isa nga may malaot nga espiritu nga nagsinggit, ²⁴ “Jesus nga taga-Nazaret, ano ang labot mo sa amon? Nagkadto ka bala diri sa paglaglag sa amon? Kilala ko ikaw. Ikaw ang Balaan nga *ginpadala* sang Dios.” ²⁵ Pero ginsabdong ni Jesus ang malaot nga espiritu, “Maghipos ka kag magguwa sa iya!” ²⁶ Ang ato nga tawo ginpakurog sang malaot nga espiritu nga naginggit samtang nagaguwa sa iya. ²⁷ Natingala gid ang mga tawo didto, gani nagsiling sila, “Ano ini? Bag-o ini nga klase sang pagpanudlo. Bisan ang malaot nga mga espiritu ginamanduan niya kag nagatuman sa iya.” ²⁸ Gani madasig nga naglapnag ang balita parte kay Jesus sa bug-os nga probinsya sang Galilea.

Ginpang-ayo ni Jesus ang Madamo nga mga Tawo
(Mt. 8:14-17; Lu. 4:38-41)

²⁹ Naghalin sila sa simbahan sang mga Judio kag nagkadto sa balay nila ni Simon kag ni Andres. Nag-upod man si Santiago kag si Juan. ³⁰ Sa sadto nga tion nagahigda ang ugangan nga babayi ni Simon, kay may hilanat siya. Kag ginsugid dayon nila ini kay Jesus. ³¹ Gani ginpalapitan siya ni Jesus kag gin-uyatan sa kamot kag ginpabangon. Nag-ayo dayon siya, kag ginhimusan niya sang pagkaon sila ni Jesus.

³² Pagkatunod sang adlaw, gindala sang mga tawo kay Jesus ang tanan nga nagamasakit kag ang mga may malaot nga espiritu. ³³ Madamo gid nga mga tawo sa banwa ang nagtilipon sa atubangan sang balay. ³⁴ Gin-ayo ni Jesus ang madamo nga mga nagamasakit sang nagkalain-lain nga balatian, kag gintabog niya ang madamo nga malaot nga mga espiritu. Wala niya pagtuguti nga maghambal ang malaot nga mga espiritu, kay kilala nila kon sin-o siya.

Nagwali si Jesus sa Galilea
(Lu. 4:42-44)

³⁵ Sang madason nga adlaw, sang madulumdulom pa, nagbangon si Jesus kag nagkadto sa kamingawan kag nagpangamuyo. ³⁶ Ginpangita siya ni Simon kag sang iya mga kaupod. ³⁷ Pagkakita nila kay Jesus nagsiling sila, “Ginapangita ka sang tanan.” ³⁸ Pero nagsiling siya sa ila, “Dali na, malakat kita sa malapit nga mga banwa agod makawali ako didto, kay amo ini ang kabangdanan nga nagkadto ako sa sini nga kalibutan.” ³⁹ Gani ginlibot ni Jesus ang bug-os nga Galilea nga nagawali sa mga simbahan sang mga Judio kag nagatabog sang malaot nga mga espiritu *sa mga tawo nga ila ginsudlan*.

Gin-ayo ni Jesus ang Aruon
(Mt. 8:1-4; Lu. 5:12-16)

⁴⁰ May aruon nga nagpalapit kay Jesus kag nagluhod sa pagpakitluoy. Siling niya, “Kon gusto mo, mapaayo mo ako sa akon aro nga mahigko.” ⁴¹ Naluoy gid si Jesus sa iya. Gani gintandog niya siya kag nagsiling, “Gusto ko. Magmatinlo ka!” ⁴² Sa gilayon nadula ang iya aro kag nagtinlo siya.^a ⁴³ Ginpalakat dayon siya ni Jesus pagkatapos nga ginpaandaman niya siya. Siling niya, ⁴⁴ “Indi ka gid magpanugid bisan kay sin-o parte sini, kundi magderetso ka sa pari kag magpatan-aw sa iya. Dayon maghalad ka sang halad nga ginsugo ni Moises sa pagpamatuod sa mga tawo nga matinlo ka na.” ⁴⁵ Pero ato nga tawo naglakat kag

---

^a 42 nagtinlo siya: *buot silingon, matinlo na ang iya panit kag matinlo man siya suno sa seremonya sang mga Judio.*

nagsagi panugid parte sa natabo sa iya. Gani naglapnag ang balita parte sa natabo sa aruon hasta indi na makasulod si Jesus sa mga banwa, kay nagadinaguso ang mga tawo pakadto sa iya. Didto na lang siya nagtiner sa kamingawan. Pero padayon pa gihapon ang pagkadto sang mga tawo sa iya halin sa iban nga mga lugar.

Chapter 2

Gin-ayo ni Jesus ang Paralitiko

(Mt. 9:1-8; Lu. 5:17-26)

¹ Pagkaligad sang pila ka adlaw, nagbalik si Jesus sa Capernaum. Naglapnag ang balita nga yara siya sa iya balay. ² Gani madamo nga mga tawo ang nagtilipon didto hasta nga napuno ang balay, kag bisan pa sa may puwertahan nagaginutok sila. Ginwali ni Jesus sa ila ang pulong *sang Dios*. ³ Karon may nag-abot nga paralitiko nga ginatuwangan sang apat ka mga tawo. ⁴ Pero tungod nga nagaginutok ang mga tawo indi sila makapalapit kay Jesus. Gani gin-guhaban nila ang atop sa ibabaw sang ginatindugan ni Jesus. Pagkatapos gintunton nila ang paralitiko nga nagahigda sa iya hiligdaan. ⁵ Pagkakita ni Jesus sang ila pagtuo sa iya, nagsiling siya sa paralitiko, “Ginpatawad na ang imo mga sala.” ⁶ Sang mabatian ini sang mga manunudlo sang Kasuguan nga nagapungko didto, naghunahuna sila sa ila kaugalingon, ⁷ “Paano nga makahambal siya sang subong sina? Kontra ina sa Dios. Ang Dios lang ang makapatawad sang mga sala.” ⁸ Sa gilayon nahibaluan ni Jesus ang ila hunahuna. Gani nagsiling siya sa ila, “Ngaa nagahunahuna kamo sang subong sina? ⁹ Diin bala ang mas mahapos, ang magsiling sa paralitiko, ‘Ginpatawad na ang imo mga sala,’ ukon ang magsiling, ‘Magtindog ka, dalha ang imo hiligdaan kag maglakat?’ ¹⁰ Karon pamatud-an ko sa inyo *paagi sa pag-ayo sa sini nga paralitiko* nga ako nga Anak sang Tawo may gahom diri sa duta sa pagpatawad sang mga sala.” ¹¹ Gani nagsiling siya sa paralitiko, “Magtindog ka, dalha ang imo hiligdaan kag magpauli!” ¹² Samtang nagatan-aw sila, nagtindog ang paralitiko kag gindala niya ang iya hiligdaan kag nagguwa. Natingala gid sila tanan kag gindayaw nila ang Dios. Siling nila, “Wala pa kami sing may nakita nga pareho sini.”

Gintawag ni Jesus si Levi

(Mt. 9:9-13; Lu. 5:27-32)

¹³ Pagkatapos sadto nagbalik liwat si Jesus sa higad sang Linaw sang Galilea. Madamo nga mga tawo ang nagpalapit sa iya, gani gintudluan niya sila. ¹⁴ Kag samtang nagalakat siya, nakita niya *ang manugsukot sang buhis nga* si Levi nga anak ni Alfeo. Didto siya nagapungko sa balayaran sang buhis. Nagsiling si Jesus sa iya, “Dali, sunod ka sa akon.” Kag nagtindog si Levi kag nagsunod sa iya.

¹⁵ Karon, samtang nagakaon si Jesus kag ang iya mga sumulunod sa balay ni Levi, madamo man nga mga manugsukot sang buhis kag iban pa nga *ginakilala nga* mga makasasala ang nag-upod sa ila kaon, kay madamo na ang nagasunod sa iya. ¹⁶ May mga manunudlo sang Kasuguan nga mga Pariseo nga didto man. Nakita nila si Jesus nga nagakaon upod sa mga tawo nga ila ginakilala nga mga makasasala pareho sa mga manugsukot sang buhis. Nagpamangkot sila sa iya mga sumulunod, “Ngaa nagakaon siya upod sa mga tawo nga pareho sina?” ¹⁷ Nabatian ni Jesus ang ila pamangkot, gani ginsabat niya sila, “Ang tawo nga maayo ang lawas wala nagakinahanglan sang doktor, kundi ang nagamasakit lang. Gani wala ako nagkadto diri sa pagtawag sa mga *nagakilala nga* sila matarong, kundi sa mga makasasala.”

Ang Pamangkot Parte sa Pagpuasa

(Mt. 9:14-17; Lu. 5:33-39)

¹⁸ Ang mga sumulunod ni Juan nga manugbautiso kag ang mga Pariseo nagapauasa. ^a May mga tawo nga nagpalapit kay Jesus kag nagpamangkot, “Ngaa ang mga sumulunod ni Juan kag ang mga sumulunod sang mga Pariseo nagapauasa pero ang imo iya wala?” ¹⁹ Nagsabat si Jesus sa ila, “Mahimo bala nga indi

^a 18 nagapauasa suno sa ginatudlo sang mga Judio.

pagpakaunon ang mga bisita sa kasal samtang kaupod pa nila ang nobyo? Siyempre, indi mahimo! ²⁰ Pero magaabot ang tion nga ang nobyo kuhaon sa ila, kag amo na ina ang ila pagpuasa.” ²¹ *Ginsugiran pa gid sila ni Jesus sang mga paanggid*, “Indi maayo nga itukap sa daan nga bayo ang bag-o nga tela nga wala pa malabhan, tungod nga magakulo ang bag-o nga tela kag magadako pa gid ang gisi. ²² Indi man maayo nga ibutang ang bag-o nga bino sa daan nga suludlan nga panit. Kay mabusdik ang suludlan kag mausik ang bino, kag pareho nga indi na mapuslan. Gani kinahanglan gid nga ang bag-o nga bino ibutang sa bag-o nga suludlan nga panit.”^a

Ang Pamangkot Parte sa Adlaw nga Inugpahuway
(Mt. 12:1-8; Lu. 6:1-5)

²³ Sang isa ka Adlaw nga Inugpahuway, samtang nagaagi sila ni Jesus sa kaumahan sang trigo, nagapangutol^b ang iya mga sumulunod sang mga uhay sang trigo. ²⁴ Gani nagsiling ang mga Pariseo kay Jesus, “Tan-awa ang ginahimo sang imo mga sumulunod! Ngaa ginahimo nila ang ginadilian nga himuon sa Adlaw nga Inugpahuway?” ²⁵ Nagsabat si Jesus sa ila, “Wala bala ninyo mabasahi sa Kasulatan ang ginhimo ni David sang siya kag ang iya mga kaupod gin-gutom kag nagkinahanglan sang pagkaon? ²⁶ (Ini natabo sang si Abiatar amo ang pangulo nga pari.) Nagsulod si David sa balay sang Dios kag ginkaon niya ang tinapay nga ginhalad sa Dios. Ginpakaon man niya ang iya mga kaupod. *Wala sila nakasala bisan pa ginadilian sang Kasuguan ang magkaon sadto luwas lang sa mga pari.*” ²⁷ Kag nagsiling pa gid si Jesus, “Ginhimo ang Adlaw nga Inugpahuway para sa kaayuhan sang tawo. Wala ginhimo ang tawo para sa kaayuhan sang Adlaw nga Inugpahuway. ²⁸ Gani, ako nga Anak sang Tawo may gahom sa *pagsiling kon ano ang husto nga himuon sa Adlaw nga Inugpahuway.*”

Chapter 3

Ang Tawo nga may Naitos nga Kamot
(Mt. 12:9-14; Lu. 6:6-11)

¹ Sa liwat nagbalik si Jesus sa simbahan sang mga Judio kag may tawo didto nga naitos ang iya kamot. ² Tungod kay ang mga Pariseo nagatinguha gid sa pag-akusar kay Jesus, ginabantayan nila kon bala ayuhon niya ang ato nga tawo sa Adlaw nga Inugpahuway. ³ Nagsiling si Jesus sa tawo nga naitos ang kamot, “Magpalapit ka diri sa atubangan.” ⁴ Pagkatapos, nagpamangkot siya sa mga Pariseo, “Ano bala ang ginatugot sang aton Kasuguan sa Adlaw nga Inugpahuway: ang paghimo sang maayo sa mga tawo ukon ang paghimo sang malain? Ang pagluwas sang ila kabuhi ukon ang pagpatay?” Pero wala gid sing may nagsabat. ⁵ Gintulok sila ni Jesus nga may kaakig, pero nasubuan man siya tungod sang katig-a sang ila balatyagon. Dayon nagsiling siya sa tawo nga naitos ang kamot, “Untaya ang imo kamot!” Gin-untay niya, kag nag-ayo ini. ⁶ Pagkatapos sadto nagguwa ang mga Pariseo kag nagpakigkita sa mga sumulunod ni Haring Herodes. Nagplano sila kon paano nila mapatay si Jesus.

Madamo ang mga Tawo sa Higad sang Linaw

⁷ Nagkadto si Jesus kag ang iya mga sumulunod sa higad sang Linaw sang *Galilea*. Nagsunod sa ila ang madamo nga mga tawo nga halin sa Galilea kag sa Judea. ⁸ Madamo man ang naghalin sa Jerusalem, sa Idumea, sa tabok sang Jordan, kag sa palibot sang Tiro kag Sidon, kay nabatian nila ang iya ginpanghimo. ⁹ Tungod sa kadamuon sang mga tawo ginsilingan niya ang iya mga sumulunod nga magpreparar sang sakayan para sa iya, agod nga kon magdinaguso sa iya ang mga tawo may masakyan siya. ¹⁰ Tungod nga madamo ang iya ginpang-ayo, ang tanan nga may masakit nagpanagil-ot agod makatandog sa iya. ¹¹ Kag kon makita siya sang mga *tawo nga may* malaot nga espiritu, nagaluhod sila kag nagasinggit, “Ikaw ang

^a 21,22 Nagsugid si Jesus sina nga paanggid agod itudlo sa ila nga indi mahimo nga simpunon ang iya mga pagpanudlo kag ang daan nga mga pagpanudlo sang mga Judio.

^b 23 nagapangutol: sa iban nga *Visaya*, nagapangutod.

Anak sang Dios!”¹² Pero ginpaandaman gid niya ang malaot nga mga espiritu nga indi magpanugid kon sin-o siya.

Ginpili ni Jesus ang Dose ka Apostoles
(Mt. 10:1-4; Lu. 6:12-16)

¹³ Pagkatapos sadto, nagtaklad si Jesus sa bukid kag gintawag niya ang luyag niya nga pilion. Gani nagpalapit sila sa iya. ¹⁴ Dayon nagpili siya sang dose nga iya mangin kaupod [nga iya man gintawag nga mga apostoles] kag agod iya ipadala sa pagpangwali. ¹⁵ Ini nga mga tawo ginhatagan niya sing gahom agod magtabog sang malaot nga mga espiritu. ¹⁶ *Amo ini ang dose nga iya ginpili:* si Simon (nga iya ginhingalanan nga Pedro), ¹⁷ sila ni Santiago kag ni Juan nga mga anak ni Zebedeo (ginhingalanan sila nga Boanerges nga ang buot silingon, mga anak sang daguob), ¹⁸ si Andres, si Felipe, si Bartolome, si Mateo, si Tomas, si Santiago nga anak ni Alfeo, si Tadeo, si Simon (nga sang una rebelde sa gobyerno sang Roma), ¹⁹ kag si Judas Iscariote nga amo ang nagluib kay Jesus.

Si Jesus kag si Satanas
(Mt. 12:22-32; Lu. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Dayon, nagpauli sila ni Jesus. Kag nagtilipon liwat ang mga tawo didto, gani si Jesus kag ang iya mga sumulunod wala na sing tiyempo bisan magkaon. ²¹ Pagkabati sang iya pamilya parte sa mga ginahimo ni Jesus, nagkadto sila didto agod kuhaon siya, kay nagsiling ang mga tawo nga buang siya.

²² Ang mga manunudlo sang Kasuguan nga nag-abot halin sa Jerusalem nagsiling, “Ginsudlan siya ni Satanas^a nga pangulo sang malaot nga mga espiritu. Gani paagi sa gahom ni Satanas ginatabog niya ang malaot nga mga espiritu.” ²³ Gintawag ni Jesus ang mga tawo nga magpalapit sa iya, kag naghambal siya sa ila paagi sa sini nga mga paanggid, “Indi mahimo nga si Satanas magtabog sang iya mga kaupod. ²⁴ Kon ang mga pumuluyo sang isa ka ginharian magbinahin-bahin kag mag-ilinaway, ina nga ginharian indi makapadayon. ²⁵ Amo man ang matabo sa isa ka panimalay: kon ang mga tawo sa panimalay magbinahin-bahin kag mag-ilinaway, maguba ang panimalay. ²⁶ Gani amo man ina ang matabo kon si Satanas kag ang iya mga sakop magbinahin-bahin kag mag-ilinaway; ang iya ginharian maguba kag indi magpadayon.

²⁷ “Ang matuod, wala sang tawo nga sarang makasulod sa balay sang makusog nga tawo sa pagkuha sang iya mga pagkabutang kon indi niya anay paggapuson inang makusog nga tawo. Pero kon magapos na niya, makapagusto na siya sa pagkuha sang mga pagkabutang sa sina nga balay.^b

²⁸ “Nagasiling pa gid ako sing matuod, nga ang tanan nga klase sang sala, bisan pa ang paghambal sang malain batok sa Dios mapatawad. ²⁹ Pero ang bisan sin-o nga nagahambal sang malain batok sa Espiritu Santo indi gid mapatawad. Ini nga sala indi gid mapatawad hasta kon san-o.” ³⁰ Ginhambal ini ni Jesus kay nagasiling ang mga manunudlo sang Kasuguan nga may malaot siya nga espiritu.

Ang Iloy kag ang mga Utod ni Jesus
(Mt. 12:46-50; Lu. 8:19-21)

³¹ Dayon nag-abot ang iloy kag ang mga utod ni Jesus. Samtang nagatindog sila didto sa guwa sang balay ginpatawag nila siya. ³² Madamo nga mga tawo didto ang nagapungko sa palibot ni Jesus. Siling sang mga tawo sa iya, “Ang imo iloy kag mga utod yara sa guwa kag ginapatawag ka nila.” ³³ Siling niya, “Nahibaluhan bala ninyo kon sin-o ang akon iloy kag mga utod?” ³⁴ Nagtulok siya sa mga tawo nga malapit sa iya nga nagapungko sa palibot niya kag nagsiling, “Amo ini sila ang akon iloy kag mga utod! ³⁵ Ang bisan sin-o nga nagahimo sang kabubut-on sang Dios amo ang akon iloy kag mga utod.”

^a 22 Satanas: sa Griego, Beelzebul.

^b 27 Ang buot silingon ni Jesus, napierde na niya si Satanas. Amo ina nga matabog niya ang iya mga sinakpan.

Chapter 4

Ang Paanggid Parte sa Manugsab-og (Mt. 13:1-9; Lu. 8:4-8)

¹ Nagpanudlo liwat si Jesus sa higad sang linaw. Madamo gid nga mga tawo ang nagtilipon sa iya palibot. Gani nagsakay siya sa sakayan nga nagapundo kag nagpungko siya didto. Kag ang mga tawo nagpabilin sa higad sang linaw. ² Madamo nga mga butang ang iya gintudlo sa ila paagi sa mga paanggid. ³ Siling niya, “Magpamati kamo! May isa ka mangunguma nga nagsab-og sang binhi. ⁴ Sa iya pagsab-og, ang iban nagtupa sa higad sang dalan, kag gintuka ini sang mga pispis. ⁵ Ang iban nagtupa sa kabatuhan. Hapaw lang ang duta sini, gani madali nga nagtubo ang binhi tungod kay manabaw ang duta. ⁶ Pero nalayong ini sang naitan sang adlaw, kag tungod nga diutay lang ang gamot, nalaya. ⁷ Ang iban nga binhi nagtupa *kag nagtubo* sa duta nga may mga tunukon nga hilamon, pero pagdabong sang mga hilamon nalumos ang tanom, gani wala nakapamunga. ⁸ Ang iban pa gid nga binhi nagtupa sa maayo nga duta, kag nagtubo ini kag nagpamunga. Ang iban hustuhan lang ang bunga, ang iban madamo, kag ang iban madamo gid.” ⁹ Siling pa ni Jesus sa ila, “Dapat intiendihon gid ninyo ining inyo nabatian.”

Ang Katuyuan sang mga Paanggid (Mt 13:10-17; Lu. 8:9-10)

¹⁰ Pagpalauli sang mga tawo, ang dose *ka apostoles* kag ang iban pa gid nga nagaupod kay Jesus nagpamangkot sa iya kon ano ang kahulugan sang sadto nga paanggid. ¹¹ Nagsiling si Jesus sa ila, “Ang mga sekreto parte sa paghari sang Dios ginasugid sa inyo sing deretso, pero sa iban, ang tanan nga butang *parte sa paghari sang Dios* ginasugid sa ila paagi sa mga paanggid, ¹² agod nga,

Sige lang ang ila tulok pero indi sila makakita,

kag sige man ang ila pamati pero indi sila makaintiendi.

Kay kon makaintiendi sila, magahinulsol sila kag patawaron sila sang Dios.”

Ginsaysay ni Jesus ang Paanggid Parte sa Manugsab-og (Mt. 13:18-23; Lu. 8:11-15)

¹³ Nagpamangkot dayon si Jesus sa ila, “Kon indi kamo makaintiendi sadto nga paanggid, paano ninyo maintiendihan ang iban ko pa nga mga paanggid? ¹⁴ *Ang kahulugan sang akon paanggid amo ini:* ang ginsab-og sang mangunguma wala sing iban kundi ang pulong *sang Dios*. ¹⁵ Ang higad sang dalan nga gintup-an sang binhi amo ang mga tawo nga sang pagkabati nila sang pulong *sang Dios*, nag-abot man dayon si Satanas kag gin-agaw niya ang pulong sa ila tagipusuon. ¹⁶ Ang kabatuhan nga gintup-an sang binhi amo ang mga tawo nga sang pagkabati nila sang pulong *sang Dios*, ginbaton nila dayon ini nga may kalipay, ¹⁷ pero indi hugot sa ila tagipusuon. Gani wala magdugay ang ila pagtuo. Pag-abot sang kalisod ukon paghingabot tungod sa pulong *sang Dios* nga ila ginbaton, nagbiya sila sa ila pagtuo. ¹⁸ Ang duta nga may mga tunukon nga hilamon nga gintup-an sang binhi amo ang mga tawo nga nakabati sang pulong *sang Dios*. ¹⁹ Ugaling tungod sa mga palaligban sa pangabuhi kag paghimulat nga makamanggad, kag tungod sa sobra nga handom sang iban nga mga butang, nalipatan nila ang pulong *sang Dios* nga ila nabatian kag wala nila napuslan. ²⁰ Pero ang maayo nga duta nga gintup-an sang binhi amo ang mga tawo nga nagpamati sang pulong *sang Dios* kag ginbaton nila sa ila tagipusuon kag napuslan gid nila. Ang iban hustuhan lang ang ila napuslan sa ila nabatian, ang iban madamo, kag ang iban madamo gid.”

Ang Paanggid Parte sa Suga (Lu. 8:16-18)

²¹ Pagkatapos sadto nagpadayon pa gid sa paghambal si Jesus sa ila, “Kon ang tawo magsindi sang suga, wala niya ginataklubi ukon ginabutang sa idalom sang katre, kundi ginabutang niya sa tulungtungan.

²² Amo man ina nga wala gid sing tinago nga indi magguwa sa ulihi, kag wala sang sekreto *parte sa paghari sang Dios* nga indi mabuyagyag. ²³ Dapat intiendihon gid ninyo ining inyo nabatian.” ²⁴ Nagsiling pa gid siya, “Pamatii ninyo ako sing maayo! Magahatag ang Dios sa inyo sing pag-intiendi suno sa inyo pagpamati, kag iya pa gani ini dugangan. ²⁵ Kay ang tawo nga nagatipig sang iya nabatian nga kamatuoran pagahatagan pa gid sang pag-intiendi. Pero ang tawo nga wala nagatipig sang iya nabatian nga kamatuoran, bisan ang diutay nga iya naintiendihan kuhaon pa sa iya.”

Ang Paanggid Parte sa Binhi nga Nagtubo

²⁶ Siling pa gid ni Jesus, “Ang paghari sang Dios pareho sang tawo nga nagsab-og sang binhi sa iya uma. ²⁷ Samtang nagapadayon siya sa iya obra kada adlaw kag samtang nagatulog siya kada gab-i, ang mga binhi nga iya ginsab-og nagatubo bisan wala niya mahibalui kon paano. ²⁸ Ang duta mismo amo ang nagapatubo kag nagapabunga sang mga tanom: nahauna ang dahon, dason ang uhay, kag sa ulihi ang matinggas nga bunga. ²⁹ Kag kon gulang na, ginaani sang tag-iya kay alanihon na.”

Ang Paanggid Parte sa Isa ka Klase sang Binhi sang Mustasa
(Mt. 13:31-32, 34; Lu. 13:18-19)

³⁰ Nagpamangkot si Jesus *sa ila*, “Sa ano ta mapaanggid ang paghari sang Dios? Ano nga paanggid ang aton gamiton agod nga mapaathag ini?” *Nagsiling siya dayon*, ³¹ “Pareho ini sa binhi sang mustasa.”^a Pinakagamay ini sa tanan nga binhi, ³² pero kon matanom na, nagatubo kag nagalabaw pa sa tanan nga mga ulutanon nga bisan ang mga pispis sarang makapugad sa iya mahandong nga mga sanga.”

³³ Madamo pa gid nga mga paanggid nga pareho sini ang gin-gamit ni Jesus sa iya pagpanudlo sa mga tawo, suno lang sa ila maintiendihan. ³⁴ Wala siya nagahambal sa mga tawo nga wala nagagamit sang paanggid, pero ginapaathag niya ini tanan sa iya mga sumulunod kon silahanon na lang.

Ginpauntat ni Jesus ang Bagyo
(Mt. 8:23-27; Lu. 8:22-25)

³⁵ Sang sirom na sadto nga adlaw, nagsiling si Jesus sa iya mga sumulunod, “Dali, matabok kita.” ³⁶ Gani ginbayaan sang iya mga sumulunod ang madamo nga mga tawo nga nagatilipon, kag nagsakay sila sa sakayan nga ginasakan ni Jesus kag naglarga sila. May mga sakayan man didto nga nagdungan sa ila. ³⁷ Kag *sang nagapanakayon sila*, hinali lang nga nagmadlos ang hangin. Sige ang basya sang dalagko nga mga balod, kag daw sa mapuno na ang sakayan. ³⁸ Pero si Jesus didto sa ulin^b sang sakayan nga nagakatulog nga may ulunan. Ginpukaw nila siya. Siling nila, “Manunudlo, wala ka bala nagakabalaka nga malunod na kita?” ³⁹ Gani nagbangon siya kag ginsabdong niya ang hangin. Siling niya, “Hangin, mag-untat ka!” Kag nag-untat ang hangin. Ginmanduan man niya ang mga balod, “Mga balod, maglinong kamo!” Kag naglinong ang tubig. ⁴⁰ Siling dayon ni Jesus sa ila, “Nгаа bala nahadlok kamo? Ano, wala pa gid bala kamo sing pagtuo *sa akon*?” ⁴¹ Dako gid ang ila katingala sa iya. Kag nagpinamangkutanay sila, “Sin-o gid ayhan ini nga bisan ang hangin kag ang mga balod nagatuman sa iya?”

Chapter 5

Gin-ayo ni Jesus ang Tawo nga may Malaot nga mga Espiritu
(Mt. 8:28-34; Lu. 8:26-39)

¹ Pagkatapos sadto nakaabot sila sa tabok sang Linaw *sang Galilea*, sa lugar sang mga taga-Gerasa. ² Sang nakapanaog na si Jesus sa sakayan, may tawo didto nga may malaot nga espiritu nga nagguwa sa kuweba sa pagsugata kay Jesus. ³ Ini nga tawo nagaestar sa mga kuweba nga lulubngan. Wala na gid sing

^a 31 mustasa: *ini isa ka klase sang mustasa nga dako gid.*

^b 38 ulin: *sa iban nga Visaya, buli*

may makagapos sa iya, bisan makakadina sa iya. ⁴ Kay madamo na nga tion nga gin-gapos ang iya mga tiil kag mga kamot, pero ginapamugto lang niya ang mga kadina pati ang mga pusas sa iya mga tiil. Wala gid sing may makapugong sa iya. ⁵ Adlaw gab-i, bisan yara siya sa mga kuweba nga lulubngan ukon sa mga bukid man, permi siya nagasinggit kag ginapilas niya ang iya lawas sang bato.

⁶ Pagkakita niya kay Jesus sa malayo, nagdalagan siya pakadto sa iya kag nagluhod. ^{7,8} Dayon nagsiling si Jesus sa malaot nga espiritu nga nagapuyo sa sadto nga tawo, “Ikaw nga malaot nga espiritu, magguwa ka sa sini nga tawo!” Nagsinggit ang tawo, “Jesus, Anak sang Labing Mataas nga Dios, ano ang imo labot sa akon? Nagapakitluoy ako sa imo sa ngalan sang Dios nga indi mo ako pagsilutan.” ⁹ Ginpamangkot siya dayon ni Jesus, “Ano ang imo ngalan?” Nagsabat siya, “Ang akon ngalan si Panong kay madamo kami.”

¹⁰ Kag sige ang iya pagpakitluoy kay Jesus nga indi lang sila pagtabugon sa sadto nga lugar.

¹¹ Malapit didto, may madamo nga mga baboy nga nagakaon sa banglid. ¹² Nagpakitluoy kay Jesus ang malaot nga mga espiritu nga tugutan sila nga magsulod sa sadto nga mga baboy. ¹³ Gani gintugutan niya sila. Kag nagguluwa ang malaot nga mga espiritu sa sadto nga tawo kag nagsulod sa mga baboy. Dayon ang tanan nga mga baboy didto nga mga duha ka libo nagdinaguso padulhog sa banglid deretso sa tubig kag nagkalalumos.

¹⁴ Nagdinalagan ang mga manugsagod sang mga baboy kag ginpanugid nila sa mga tawo sa banwa kag sa kaumahan ang mga natabo nga ato. Gani nagkadto ang mga tawo didto kay Jesus agod tan-awon kon ano ang natabo. ¹⁵ Pag-abot nila didto nakita nila ang tawo nga sadto anay gin-gamhan sang malaot nga mga espiritu. Nagapungko siya nga may bayo kag husto na ang iya paminsaron. Gani ginkulbaan sila. ¹⁶ Ang mga nakakita mismo sa natabo nagsugid sa mga tawo kon ano ang natabo sa tawo nga gin-gamhan anay sang malaot nga mga espiritu kag ang natabo sa mga baboy. ¹⁷ Gani tungod sa sini nga hitabo, nagpakitluoy sila kay Jesus nga maghalin sa ila lugar. ¹⁸ Sang manugsakay na si Jesus sa sakayan, ang tawo nga gin-gamhan anay sang malaot nga mga espiritu nagpakitluoy sa iya nga kon mahimo paupdon siya. ¹⁹ Pero wala siya pagtuguti ni Jesus, kundi ginsilingan siya, “Magpauli ka sa imo pamilya kag sugiran mo sila kon ano ang ginhimo sang Ginoo sa imo kag kon paano siya naluoy sa imo anay kahimtangan.”

²⁰ Gani naglakat ang tawo kag nagkadto sa Decapolis. Kag didto ginpanugid niya ang ginhimo ni Jesus sa iya. Natingala gid ang tanan nga nakabati sa iya.

Ang Bata ni Jairo kag ang Babayi nga Nagtandog sang Bayo ni Jesus

(Mt. 9:18-26; Lu. 8:40-56)

²¹ Pagtabok liwat ni Jesus sa pihak sang linaw, madamo naman nga mga tawo ang nagtilipon didto sa iya. ^{22,23} Nag-abot man didto si Jairo nga isa ka manugdumala sang simbahan sang mga Judio. Pagkakita niya kay Jesus, nagluhod siya sa iya kag nagpakitluoy, “Ang akon bata nga dalagita daw mapatay na didto sa balay. Kon mahimo kadtui kag itungtong ang imo kamot sa iya, agod mag-ayo siya kag mabuhi!” ²⁴ Gani nag-upod si Jesus sa iya. Madamo gid nga mga tawo ang nag-upod kay Jesus kag nagadinugok sila sa iya.

²⁵ May babayi didto nga dose na ka tuig nga ginapanguwaan sang dugo. ²⁶ Dako na gid ang nagasto niya sa pagpabulong sa nagkalain-lain nga mga manugbulong. Nagasto na niya ang tanan niya nga mga pagkabutang, pero wala gid siya mag-ayo. Nagdugang pa gid gani ang iya masakit. ²⁷ Nabatian niya ang mga balita parte kay Jesus, gani nagpanagil-ot siya sa madamo nga mga tawo agod makapalapit siya sa likod dampi ni Jesus. ²⁸ Naghunahuna siya, “Kon matandog ko lang bisan ang iya bayo, magaayo gid ako.”

²⁹ *Gani gintandog niya ang bayo ni Jesus* kag nag-untat dayon ang pagpanguwa sang dugo sa iya, kag nabatyagan niya nga nag-ayo na siya sa iya masakit. ³⁰ Nabatyagan ni Jesus nga may gahom nga nagguwa sa iya, gani nagliso siya kag nagsiling, “Sin-o ang nagtandog sa akon bayo?” ³¹ Nagsabat ang iya mga sumulunod, “Kadamo sang mga tawo nga nagadinugok sa imo, ngaa nagapamangkot ka pa kon sin-o ang nagtandog sa imo?” ³² Pero nagpanulok-tulok pa gid siya kon sin-o ang nagtandog sa iya. ³³ Tungod nga nahibaluan sang babayi kon ano ang natabo sa iya, nagpalapit siya kay Jesus nga nagakurog sa kahadlok.

Nagluhod siya kag nagsugid sang matuod.³⁴ Dayon nagsiling si Jesus sa iya, “Anak, ang imo pagtuo nag-ayo^a sa imo. Gani magpauli ka kag indi ka na magpalibog sang imo masakit, kay maayo ka na.”

³⁵ Samtang nagahambal pa siya sa babayi, may nag-abot nga pila ka mga tawo halin sa balay ni Jairo. Siling nila kay Jairo, “Patay na ang imo bata. Indi na pagdisturbuha ang manunudlo.”³⁶ Pero wala nagsapak si Jesus sa sadto nga balita. Nagsiling siya kay Jairo, “Indi ka magkahadlok. Magtuo ka lang.”³⁷ *Gani nagpadayon gid sila.* Pero wala siya sang may ginpaupod luwas kay Pedro kag ang mag-utod nga si Santiago kag si Juan.³⁸ Pag-abot nila sa balay ni Jairo, nakita ni Jesus nga nagaginahod ang mga tawo. Ang iban nagahinibi kag ang iban nagapanalambiton.³⁹ Nagsulod sila ni Jesus sa balay, kag nagsiling siya sa mga tawo, “Nгаа nagaginahod kag nagahinibi kamo? Indi patay ang bata, kundi nagakatulog lang.”

⁴⁰ Ginkadlawan nila si Jesus. Gani ginpaguwa niya ang tanan nga mga tawo kag ginpasulod niya sa kuwarto sang bata ang iya sini amay kag iloy, kag ang tatlo nga iya kaupod.⁴¹ Dayon gin-uyatan niya ang kamot sang bata kag nagsiling, “Talitha, koum,” nga kon sa aton pa, “Inday, magbangon ka!”⁴² Kag nagbangon dayon ang dalagita kag naglakat-lakat. (Ang dalagita nagaedad sang dose ka tuig). Tungod sa natabo, dako gid ang ila pagkatingala.⁴³ Pero ginmanduan sila ni Jesus nga indi gid magpanugid bisan kay sin-o parte sa natabo. Dayon ginsilingan niya sila nga hatagan sang pagkaon ang bata.

Chapter 6

Ginsikway si Jesus sa Nazaret

(Mt. 13:53-58; Lu. 4:16-30)

¹ Pagkatapos sadto, nagpauli si Jesus sa iya banwa, kag nag-upod sa iya ang iya mga sumulunod.

² Pag-abot sang Adlaw nga Inugpahuway nagpanudlo siya sa simbahan sang mga Judio. Madamo nga mga tawo didto ang nakabati sa iya kag natingala gid sila. Siling nila, “Nгаа madamo sang nahibaluan ang tawo nga ini? Sa diin bala siya nakakuha sini nga kaalam? Kag nгаа makahimo siya sang mga milagro?”³ Indi bala siya ang panday nga anak ni Maria kag utod nila ni Santiago, Jose, Judas kag Simon? Kag indi bala ang mga utod niya nga mga babayi diri man nagapauli?” Gani indi gid sila magtuo sa iya.⁴ Dayon nagsiling si Jesus sa ila, “Ginatahod ang propeta bisan diin luwas lang sa iya kaugalingon nga banwa kag sa iya mga paryente kag panimalay.”⁵ Amo ina nga wala siya makahimo sang mga milagro sa sadto nga lugar, luwas lang sa pila ka mga masakiton nga iya gintandog sang iya kamot kag nag-ayo.⁶ Natingala siya nga indi sila magtuo sa iya.

Ginpadala ni Jesus ang Dose Niya ka Apostoles

(Mt. 10:5-15; Lu. 9:1-6)

Pagkatapos sadto naglibot si Jesus nga nagapanudlo sa mga baryo.⁷ Gintawag niya ang dose *niya ka apostoles* kag ginpadala niya sila sing tagduha-duha. Ginhatagan niya sila sing gahom batok sa malaot nga mga espiritu.⁸ Ginmanduan niya sila, “Indi kamo magdala sang bisan ano sa inyo paglakat kundi baston gid lang. Indi man kamo magdala sang pagkaon, kuwarta ukon bag.”⁹ Puwede kamo makasuksok sang sandalyas, pero indi kamo magdala sang ilislan nga bayo.¹⁰ Kon padayunon kamo sa isa ka balay, dira gid lang kamo magtiner hasta maghalin kamo sa sina nga lugar.¹¹ Pero kon ang mga tawo sa isa ka lugar indi magbaton sa inyo kag indi magpamati sang inyo ginawali, bayi lang ninyo sila, kag sa paghalin ninyo, taktaka ninyo ang yab-ok sa inyo tiil bilang paandam batok sa ila.”¹² Gani naglakat sila kag nagwali nga dapat maghinulsol ang mga tawo sa ila mga sala.¹³ Madamo nga malaot nga mga espiritu ang ila gintabog kag madamo nga mga masakiton ang ila ginhaplasan sang lana nga nag-alayo.

^a 34 nag-ayo: ang kahulugan sang sini nga pulong sa Griego posible “nagluwas” ukon “nag-ayo.” Pero sa diri nga bersikulo posible nga ang ining duha ka kahulugan amo ang buot silingon ni Jesus.

Ang Pagpatay kay Juan nga Manugbautiso
(Mt. 14:1-12; Lu. 9:7-9)

¹⁴ Nakaabot kay Haring Herodes ang mga balita parte kay Jesus tungod nga nagbantog na siya. Ang iban nagasiling nga si Jesus amo si Juan nga manugbautiso nga nabanhaw, amo ina nga may gahom siya sa paghimo sang mga milagro. ¹⁵ Pero nagasiling ang iban nga siya si Elias nga propeta. Kag nagasiling pa gid ang iban nga siya isa ka propeta nga pareho sang mga propeta sang una.

¹⁶ Pero pagkabati ni Herodes sina nga mga balita, nagsiling siya, “Nabanhaw si Juan nga akon ginpapugutan sang ulo.” ^{17,18} Ginpapugutan ni Herodes sang ulo si Juan tungod sang dumot ni Herodias sa iya, kay amo ini ang natabo: Ginpangasawa ni Herodes si Herodias nga asawa sang iya utod nga si Felipe. Permi lang ginahambalan ni Juan si Herodes nga indi husto ang iya pagpangasawa sa asawa sang iya utod. Gani tungod kay Herodias, ginpadakop ni Herodes si Juan kag ginpaprison. ¹⁹ Kag tungod sa dumot ni Herodias kay Juan gusto niya nga ipapatay siya, pero indi niya mahimo *tungod nga indi magsugot si Herodes*. ²⁰ Kay nahadlok si Herodes kay Juan tungod nga nahibaluan niya nga si Juan diosnon kag matarong nga tawo. Gani gin-apanan ni Herodes si Juan agod indi maano. Gusto ni Herodes nga magpamati sa mga wali ni Juan bisan matuod nga ang iya mga nabatian nagapalibog sang iya ulo.

²¹ Sang ulihi nag-abot gid man ang tion nga ginahulat ni Herodias. Natabo ini sa kaadlawan ni Herodes. Nagpapunsyon si Herodes kag gin-imbatar niya ang mga opisyal sang Galilea, ang mga kumander *sang Romanhon nga mga soldado*, kag ang mga kilala nga mga tawo didto. ²² Sa tion na sang punsyon, nagsulod ang dalaga nga anak ni Herodias kag nagsaot. Nalipay gid si Herodes kag ang iya mga bisita. Gani nagsiling si Herodes sa dalaga, “Pangayo ka sa akon sang bisan ano nga imo naluyagan kag ihatag ko sa imo.” ²³ Kag siling pa gid niya sa dalaga, “Ginasumpa ko nga bisan ano ang imo pangayuon sa akon ihatag ko sa imo, bisan katunga pa sang akon ginharian.” ²⁴ Nagguwa ang dalaga kag nagpamangkot sa iya iloy kon ano ang iya pangayuon. Nagsabat ang iya iloy nga pangayuon niya ang ulo ni Juan nga manugbautiso. ²⁵ Dayon nagdali-dali siya balik sa hari. Pag-abot niya didto nagsiling siya, “Gusto ko nga ihatag mo sa akon subong ang ulo ni Juan nga manugbautiso nga nabutang sa bandihado.” ²⁶ Pagkabati sadto sang hari nagkasubo gid siya. Pero tungod nga nakapanumpa siya kag nabatian mismo sang iya mga bisita, indi niya gusto nga maguba ang iya promisa sa dalaga. ²⁷ Sa gilayon ginsugo niya ang isa ka soldado nga dalhon sa iya ang ulo ni Juan. Gani naglakat ang soldado sa prisohan kag ginpugutan sang ulo si Juan. ²⁸ Pagkatapos, ginbutang niya sa bandihado ang ulo ni Juan kag ginhatag sa dalaga, kag ginhatag man sang dalaga sa iya iloy. ²⁹ Pagkabati sang mga sumulunod ni Juan parte sa natabo, ginkadtuan nila kag ginkuha ang lawas ni Juan kag ginlubong.

Ginpakaon ni Jesus ang 5,000 ka mga Tawo
(Mt. 14:13-21; Lu. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

³⁰ Ang mga apostoles nga naglakat sa pagwali nagbalik kay Jesus. Ginsugid nila sa iya ang tanan nila nga ginhimo kag mga ginpanudlo. ³¹ Tungod sa kadamuon sang mga tawo nga nagapakadto-pakari, wala na gid sila sang tiyempo bisan sa pagkaon. Gani nagsiling si Jesus sa iya mga sumulunod, “Dali, makadto kita sa kamingawan agod makapahuway-huway kamo bisan dali lang.” ³² Gani nagsakay sila sa sakayan kag nagkadto sa kamingawan.

³³ Pero nakilal-an sila sang madamo nga mga tawo nga nakakita sang ila paghalin. Gani nagdalagan ang mga tawo halin sa nagkalain-lain nga mga banwa pakadto sa lugar nga ginapakadtuan nila ni Jesus kag nauna pa sila abot didto. ³⁴ Sang pagpanaog ni Jesus sa sakayan, nakita niya ang madamo gid nga mga tawo nga nagatilipon didto kag naluoy siya sa ila, kay daw pareho sila sang mga karnero nga wala sang manugbantay. Gani gintudluan niya sila sang madamo nga mga butang. ³⁵ Sang hapon na gid, nagpalapit sa iya ang iya mga sumulunod. Siling nila, “Hapon na, kag yari kita diri sa kamingawan.” ³⁶ Palakta na ang mga tawo sa mga baryo kag sa mga sityo sa palibot agod makabakal sila sang pagkaon.” ³⁷ Pero nagsiling si

Jesus sa ila, “Kamo mismo ang maghatag sa ila sing pagkaon.” Nagpamangkot sila kay Jesus, “Ano, malakat bala kami kag magbakal sang tinapay nga ang kantidad nagabili sing walo ka bulan nga suweldo sang isa ka tawo agod ipakaon sa ila?”³⁸ Nagsiling si Jesus sa ila, “Pila ka bilog ang inyo tinapay dira? Abi, tan-awa ninyo.” Sang mausisa nila nagsiling sila, “Lima ka tinapay, kag may duha ka isda.”

³⁹Dayon ginsugo ni Jesus ang iya mga sumulunod nga papungkuon ang mga tawo nga grupo-grupo sa mga hilamon.⁴⁰ Gani nagpulungko ang mga tawo sa tag-100 kag tag-50.⁴¹ Pagkatapos, ginkuha ni Jesus ang lima ka tinapay kag duha ka isda. Nagtangla siya sa langit kag nagpasalamat sa Dios. Dayon ginpamihak-pihak niya ang tinapay kag ginhatag sa iya mga sumulunod agod ipanagtag sa mga tawo. Kag ginpartida man niya ang isda sa tanan.⁴² Nakakaon sila tanan kag nagkalabusog.⁴³ *Sa tapos makakaon ang tanan*, gintipon nila ang mga nabilin nga tinapay kag isda, kag dose pa ka alat ang napuno.⁴⁴ Ang kadamuon sang mga lalaki lang nga nagkalaon 5,000.

Naglakat si Jesus sa Ibabaw Sang Tubig
(Mt. 14:22-33; Jn. 6:15-21)

⁴⁵Pagkatapos sadto, ginsugo ni Jesus ang iya mga sumulunod nga magsakay sa sakayan kag mag-una didto sa Betsaida, sa tabok sang linaw, samtang ginapapauli niya ang mga tawo.⁴⁶ Sang nakahalin na ang mga tawo nagtaklad siya sa bukid agod magpangamuyo.⁴⁷ Pagkagab-i, ang sakayan didto na sa tunga sang linaw, pero si Jesus didto pa sa takas nga nagaisahanon lang.⁴⁸ Nakita niya nga ginabudlayan sila sa pagbugsay, kay nagasugata ang hangin. Sang kaagahon na, nagkadto siya didto sa ila nga nagalakat sa ibabaw sang tubig. Maagi lang siya kuntani sa ila,^{49,50} pero pagkakita nila sa iya nga nagalakat sa ibabaw sang tubig, hinadlukan gid sila kag nagsinggit, “Bagat!” Pero nagsiling si Jesus sa ila, “Indi kamo magkahadlok, ako ini! Magpakaisog kamo!”⁵¹ Nagsakay siya dayon sa sakayan kag nag-untat ang mabaskog nga hangin. Kag natingala gid sila,⁵² Kay bisan nakita na nila ang milagro nga ginhimo niya sa tinapay, wala pa gid sila makaintiendi sang kahulugan sadto, tungod nga nadulman pa ang ila hunahuna.

Ginpang-ayo ni Jesus ang mga Masakiton sa Genesaret
(Mt. 14:34-36)

⁵³Pag-abot nila sa pihak sang linaw nagdungka sila sa Genesaret sa diin ginpundo nila ang sakayan.⁵⁴ Pagpanaog nila, nakilala dayon sang mga tawo si Jesus.⁵⁵ Gani nagdali-dali ang mga tawo sa pagkadto sa palibot nga mga lugar kag ginpamutang nila sa mga hiligdaan ang mga masakiton kag gindala nila sa mga lugar nga mabatian nila nga didto si Jesus.⁵⁶ Bisan sa diin siya magkadto, sa mga sityo, sa mga baryo ukon sa mga banwa man, basta mabatian sang mga tawo nga didto siya, ginadala nila ang ila mga masakiton sa lugar nga ginatipunan permi sang mga tawo. Ginpangabay nila si Jesus nga tugutan niya ang mga masakiton nga tandugon siya bisan sa punta na lang sang iya bayo. Kag ang tanan nga nakatandog nag-ayo.

Chapter 7

Ang Gintudlo sang mga Katigulangan
(Mt. 15:1-9)

¹May mga Pariseo kag pila ka mga manunudlo sang Kasuguan nga nag-abot halin sa Jerusalem nga nagtipon sa palibot ni Jesus.² Nakita nila nga ang iban sang iya mga sumulunod nagakaon nga wala nagpanghinaw sang ila mga kamot. Ini kontra sa pagsulundan sang mga Pariseo.

³Indi lang ang mga Pariseo kundi ang tanan man nga mga Judio indi magkaon kon indi sila anay makapanghinaw sang ila mga kamot suno sa pagsulundan sang ila mga katigulangan.⁴ Indi man sila magkaon sang bisan ano nga naghalin sa tindahan kon indi sila anay makapanghinaw. Madamo pa gid ang ila mga pagsulundan pareho sang pagpanghugas sang mga tasa, kulon, kag mga saway nga mga lulutan.

⁵ Gani nagpamangkot kay Jesus ang mga Pariseo kag ang mga manunudlo sang Kasuguan, “Ngaa ang imo mga sumulunod wala nagasunod sa mga pagsulundan sang aton mga katigulangan? Nagakaon sila nga wala nagpanghinaw sang ila mga kamot.”⁶ Ginsabat sila ni Jesus, “Matuod gid ang ginsiling ni Isaias nga propeta parte sa inyo nga mga hipokrito. Suno sa ginsulat ni *Isaias*, *nagsiling ang Dios*,

‘Ang mga tawo nga ini nagatahod sa akon sa baba lang,
pero ang ila tagipusuon malayo sa akon.

⁷ Wala pulos ang ila pagsimba sa akon,
kay ang ila ginatudlo mga pagsulundan nga ginhimo lang sang mga tawo.’

⁸ Ginasiway ninyo ang sugo sang Dios, kag ang mga pagsulundan sang tawo amo ang inyo ginatuman.”

⁹ Nagsiling pa gid si Jesus, “Maayo gid kamo magpahito sa pagsikway sang ginapatuman sang Dios para masunod ninyo ang inyo mga pagsulundan.”¹⁰ Pareho abi sini: nagsiling si Moises, ‘Tahura ang imo amay kag iloy,’ kag ‘Ang nagapakamalaot sa iya amay ukon iloy dapat patyon.’¹¹ Pero kamo iya nagatudlo nga kon ang tawo may inugbulig sa iya mga ginikanan, kag magsiling sa ila, ‘Korban ini’ (kon sayuron, ‘ini inughatag sa Dios’),¹² wala na ninyo siya ginatuguti nga magbulig sa ila.¹³ Ginapakawalay pulos ninyo ang pulong sang Dios tungod sa inyo ginpanubli nga pagsulundan. Kag madamo pa gid nga pareho sini ang inyo ginahimo.”

Ang Nagapalain sa Tawo
(Mt. 15:10-20)

¹⁴ Gintawag liwat ni Jesus ang mga tawo kag ginsilingan, “Pamati kamo tanan sa akon, kag intiendiha ninyo ang akon ihambal.”¹⁵ Wala sang butang nga nagasulod sa tawo nga nagapalain sa iya, kundi ang mga nagaguwa sa iya.”¹⁶ [Dapat intiendihon gid ninyo ining inyo nabatian!]

¹⁷ Pagkatapos, ginbayaan niya ang mga tawo kag nagsulod siya sa balay. *Sang sa sulod na siya*, ang iya mga sumulunod nagpamangkot sa iya kon ano ang kahulugan sadtong paanggid.¹⁸ Nagsiling si Jesus sa ila, “Ngaa, wala man bala kamo makaintiendi? Wala bala ninyo mahibalui nga ang bisan ano nga ginakaon indi makapalain sa tawo?”¹⁹ Kay wala man ina nagasulod sa iya tagipusuon kundi sa iya tiyan kag nagaguwa man sa iya lawas.” (Sa sining ginambal ni Jesus nahibalan ta nga ginakabig niya nga puwede kaunon ang tanan nga pagkaon.)²⁰ Nagsiling pa gid siya, “Ang nagaguwa sa tawo amo ang nagapalain sa iya sa panulok sang Dios.”²¹ Kay sa tagipusuon sang tawo nagahalin ang malain nga mga panghunahuna nga amo ang nagatudlo sa iya sa pagpakighilawas, pagpangawat, pagpatay, pagpanginlalaki ukon pagpanginbabayi,²² pagkaibog, paghimo sang tanan nga kalainan, pagpangdaya, pagbinastos, pagkamahisaon, paghambal sang malain kontra sa isigkatawo, pagpabugal, kag paghimo sang mga kabuangan.²³ Ini tanan nga mga kalainan nagahalin sa sulod sang tagipusuon sang tawo, kag amo ini ang nagapalain sa iya.”

Ang Pagtuo sang Isa ka Babayi
(Mt. 15:21-28)

²⁴ Dayon naghalin siya sa probinsya sang Galilea kag nagkadto sa mga lugar nga sakop sang Tiro. Pag-abot niya didto nagdayon siya sa isa ka balay, kag indi niya gusto nga mahibalan sang mga tawo nga didto siya; pero indi gid ini matago.²⁵⁻²⁶ Karon, may babayi nga indi Judio nga nakabati nga didto si Jesus. Ini nga babayi taga-Fenicia nga sakop sang Siria, kag ang iya linguahe Griego. May anak siya nga babayi nga gin-gamhan sang malaot nga espiritu. Gani nagkadto siya kay Jesus kag nagluhod, kag nagpakitluoy nga kon mahimo tabugon niya ang malaot nga espiritu sa iya anak.²⁷ Pero nagsiling si Jesus sa iya *sa paanggid*, “Kinahanglan nga pakaunon anay ang mga anak, kay indi maayo nga kuhaon ang pagkaon sang

mga anak kag ihatag sa mga ido.”^a ²⁸ Gani nagsiling ang babayi sa iya, “Husto ina Ginoo, pero bisan pa ang mga ido sa idalom sang lamisa nagakaon sang mga usik sang mga anak.” ²⁹ Dayon nagsiling si Jesus sa iya, “Tungod sa imo sabat, sarang ka na makapauli. Ang malaot nga espiritu nagguwa na sa imo anak.”

³⁰ Nagpauli ang babayi kag naabtan niya ang iya anak nga nagahigda sa katre, kag ang malaot nga espiritu nakaguwa na sa iya.

Gin-ayo ni Jesus ang Bungol kag Apa

³¹ Paghalin ni Jesus sa mga lugar nga sakop sang Tiro, nag-agi siya sa Sidon kag sa probinsya sang Decapolis. Pagkatapos nagderetso siya sa Linaw sang Galilea. ³² May tawo didto nga bungol kag apa nga gindala sang mga tawo kay Jesus. Nagpakitluoy sila sa iya nga itungtong niya ang iya kamot sa sini nga tawo. ³³ Ginpain siya ni Jesus sa kadam-an, kag gin-gulo ni Jesus ang iya mga tudlo sa mga dulunggan sang tawo. Pagkatapos nagdupla siya kag gintandog ang dila sadtong lalaki. ³⁴ Dayon nagtangla si Jesus sa langit kag nagginghawa sing madalom, kag nagsiling sa iya, “Effata!” Kon sa aton pa, “Magbukas ka!”

³⁵ Pagkatapos sadto nakabati na siya kag maathag na ang iya paghambal. ³⁶ Dayon ginbilinan niya ang mga tawo nga indi sila magpanugid bisan kay sin-o parte sa natabo. Pero bisan ginadilian sila, nagdugang pa gani ang ila pagpalapnag sang balita sa mga tawo. ³⁷ Dako gid ang katingala sang mga tawo. Siling nila, “Daw ano kaayo sang iya mga ginahimo! Bisang mga bungol napabati niya kag ang mga apa napahambal niya!”

Chapter 8

Ginpakaon ni Jesus ang 4,000 ka mga Tawo

(Mt. 15:32-39)

¹ Pagkatapos sang pila ka adlaw, nagtilipon naman ang madamo nga mga tawo didto kay Jesus. Sang wala na sila sang pagkaon, gintawag ni Jesus ang iya mga sumulunod kag ginsilingan, ² “Naluoy gid ako sa sina nga mga tawo. Tatlo na ka adlaw nga nagaupod-upod sila sa akon kag wala na sila sing kalan-on.” ³ Kon papaulion ko sila nga gutom basi malipong sila sa dalan kay malayo gid ang ginhalinan sang iban sa ila.”

⁴ Nagsabat ang iya mga sumulunod, “Sa diin kita makakuha sang pagkaon diri sa kamingawan agod ipakaon sa sini nga mga tawo?” ⁵ Pero nagpamangkot si Jesus sa ila, “Pila ka bilog ang inyo tinapay dira?” Nagsabat sila, “Pito.”

⁶ Dayon ginpapungko ni Jesus ang mga tawo. Ginkuha niya ang pito ka tinapay kag nagpasalamat sa Dios. Dayon ginpamihak-pihak niya ini kag ginhatag sa iya mga sumulunod agod ipanagtag sa mga tawo.

⁷ May pila man sila ka bilog nga magagmay nga mga isda. Ginpasalamatan man niya ini kag ginhatag sa iya mga sumulunod agod ipanagtag sa mga tawo. ⁸ Nagkaon sila kag nagkalabusog. Pagkatapos, gintipon nila ang tinapay nga sobra, kag napuno ang pito ka alat. ⁹ Ang mga lalaki lang nga nagkalaon mga 4,000.

Pagkatapos sadto, ginpauli ni Jesus ang mga tawo ¹⁰ kag nagsakay siya sa sakayan kaupod sang iya mga sumulunod kag nagkadto sa Dalmanuta.

Nagpangayo ang mga Pariseo sang Milagro

(Mt. 16:1-4)

¹¹ Pag-abot nila didto, may mga Pariseo nga nagkadto kay Jesus kag nagpakigbais sa iya. Nagpangayo sila sang milagro sa pagpamatuod nga ginpadala siya sang Dios. ¹² Pero nagpanghayhay si Jesus kag nagsiling, “Ngaa bala nagpangayo sang milagro ang mga tawo sa sini nga tiyempo? Sa pagkamatuod, wala gid sang milagro nga ipakita sa ila!” ¹³ Dayon ginbayaan niya ato nga mga Pariseo. Nagbalik siya sa sakayan kag nagtabok liwat sa pihak sang linaw.

^a 27 Ang buot silingon ni Jesus, nga buligan niya anay ang mga Judio kag indi lang anay ang mga indi Judio.

*Ang Inugpahabok sang mga Pariseo kag ni Herodes
(Mt. 16:5-12)*

¹⁴ Nalipatan sang iya mga sumulunod nga magdala sang tinapay luwas sa isa lang ka bilog nga nadala nila sa sakayan. ¹⁵ Ginpaandaman sila ni Jesus *paagi sa paanggid*, “Mag-andam gid kamo sa inugpahabok sa tinapay sang mga Pariseo kag ni *Haring Herodes*.”^a *Pero wala sila nakahibalo nga yadto paanggid lang.* ¹⁶ Gani nagbinais-bais sila nga nagasiling, “Ginhambal niya ato kay wala kita nakadala sing tinapay.” ¹⁷ Nahibaluan ni Jesus kon ano ang ginabaisan nila. Gani nagsiling siya sa ila, “Ngaa ginabaisan ninyo nga wala kamo tinapay? Indi pa gid bala kamo makaintiendi? Wala bala kamo nagahunahuna?”^{18,19} May mga mata kamo, pero indi kamo makakita. May mga dulungan kamo, pero indi kamo makabati. Wala gid bala ninyo madumdumi ang pagpamihak-pihak ko sang lima ka tinapay para sa 5,000 ka mga tawo? Pila bala ka alat ang napuno sang inyo natipon nga sobra?” Nagsabat sila, “Dose!”²⁰ *Nagpamangkot pa gid si Jesus*, “Kag ang pagpamihak-pihak ko sang pito ka tinapay para sa 4,000, pila bala ka alat ang napuno sang inyo natipon nga sobra?” Nagsabat sila, “Pito!”²¹ Dayon nagsiling si Jesus, “Dapat naintiendihan ninyo nga indi tinapay ang akon luyag hambalon.”

Gin-ayo ni Jesus ang Isa ka Bulag sa Betsaida

²² Pag-abot nila sa Betsaida may mga tawo didto nga nagdala sang bulag nga lalaki kay Jesus. Nagpakitluoy sila sa iya nga kon mahimo tandugon niya ang bulag *agod makakita*.²³ Gani gin-uyatan niya ang kamot sang bulag kag gintuytuyan pakadto sa guwa sang Betsaida. Pag-abot nila sa guwa ginduplaan niya ang mga mata sang bulag. Dayon gintungtong niya ang iya mga kamot sa bulag kag nagpamangkot, “May nakita ka na bala?”²⁴ Nagtangla ang lalaki kag nagsiling, “Nakakita na ako sang mga tawo, pero daw sa mga kahoy nga nagalakat.”²⁵ Gani gintungtong liwat ni Jesus ang iya kamot sa mga mata sang bulag. Pagkatapos naghimutad sing maayo ang bulag kag nag-ayo ang iya mga mata. Maathag na ang tanan sa iya panulok.²⁶ Ginpapauli siya ni Jesus kag ginsilingan, “Indi ka na magbalik sa Betsaida.”^b

*Ang Ginhambal ni Pedro Parte kay Jesus
(Mt. 16:13-20; Lu. 9:18-21)*

²⁷ Pagkatapos sadto, nagkadto si Jesus kag ang iya mga sumulunod sa mga baryo nga sakop sang Cesarea Filipos. Samtang nagalakat sila nagpamangkot si Jesus sa iya mga sumulunod, “Suno sa mga tawo, sin-o bala ako?”²⁸ Nagsabat sila, “*May mga nagasiling nga ikaw* si Juan nga manugbautiso. Ang iban nagasiling nga ikaw si Elias, kag ang iban pa gid nagasiling nga ikaw isa sa mga propeta *sang Dios*.”²⁹ Dayon nagpamangkot siya sa ila, “Pero suno sa inyo sin-o bala ako?” Nagsabat si Pedro, “Ikaw amo ang Cristo!”³⁰ Dayon nagpaandam si Jesus sa ila nga indi gid magpanugid bisan kay sin-o parte sa iya.

*Naghambal si Jesus Parte sa Iya Kamatayon kag Pagkabanhaw
(Mt. 16:21-28; Lu. 9:22-27)*

³¹ Dayon nagsiling si Jesus sa ila, “Ako nga Anak sang Tawo kinahanglan gid nga mag-antos sa pagahimuon sa akon sang mga manugdumala sang mga Judio, sang manugdumala nga mga pari, kag sang mga manunudlo sang Kasuguan. Sikwayon nila ako kag patyon, pero sa ikatlo nga adlaw mabanhaw ako.”³² Ginpaathag gid niya ini sa ila. Pagkabati sadto ni Pedro, gindala niya si Jesus sa ulo-unhan kag ginsaway nga indi ato mahimo.³³ Pero nagliso si Jesus, nagtulok sa iya mga sumulunod, kag ginsabdong si Pedro, “Palayo ka sa akon Satanas! Kay ang imo hunahuna indi iya sang Dios kundi iya sang tawo.”

³⁴ Dayon gintawag niya ang mga tawo kaupod sang mga sumulunod niya nga magpalapit. Nagsiling siya sa ila, “Kon may tawo nga gusto magsunod sa akon, indi niya dapat pagpasulabihon ang iya kaugalingon, kundi kinahanglan magtuman siya sa akon bisan pa kamatayon ang iya dangatan.”³⁵ Kay ang

^a 15 Ang buot silingon ni Jesus, nga dapat indi sila magsunod sa ila malain nga batasan.

^b 26 “Indi ka na magbalik sa Betsaida.” *Siguro indi gusto ni Jesus nga magpanugid ang bulag sa mga tawo sa Betsaida nga gin-ayo niya siya.*

MARK Chapter 9 1 Nagsiling pa gid si Jesus sa ila, “Sa pagkamatuod, may mga tawo diri nga indi pa mapatay hasta makita nila ang paghari sang Dios nga magaabot nga may gahom.”

bisan sin-o nga luyag magluwas sang iya kabuhi madula niya ini. Pero ang bisan sin-o nga maghalad sang iya kabuhi tungod sa akon kag sa Maayong Balita makaangkon sang kabuhi nga wala sing katapusan.

³⁶ Ano gid bala ang makuha sang tawo kon maangkon niya ang tanan nga butang diri sa kalibutan, pero mawala ang iya kabuhi? *Wala gid!* ³⁷ Kay wala gid sang butang nga sarang niya mahatag agod mapabalik niya ang iya kabuhi. ³⁸ Ang bisan sin-o nga nagakahuya sa akon kag sa akon mga ginatudlo sa sini nga tiyempo, nga ang mga tawo malaot kag indi diosnon, igakahuya ko man kon ako nga Anak sang Tawo magbalik na nga nagasilak sa gahom sang akon Amay, kag kaupod ko ang balaan nga mga anghel.”

Chapter 9 ¹ Nagsiling pa gid si Jesus sa ila, “Sa pagkamatuod, may mga tawo diri nga indi pa mapatay hasta makita nila ang paghari sang Dios nga magaabot nga may gahom.”

Ang Pagbalhin sang Dagway ni Jesus
(Mt. 17:1-13; Lu. 9:28-36)

² Pagkaligad sang anom ka adlaw, gindala ni Jesus sila ni Pedro, Santiago, kag Juan sa mataas nga bukid nga silahanon lang. Samtang nagatulok sila kay Jesus, nagbalhin ang iya dagway. ³ Ang iya bayo nagputi gid kag masilaw. Wala sang bisan sin-o diri sa kalibutan nga makapaputi pareho sadto. ⁴ Dayon nakita nila si Elias kag si Moises nga nagapakigsugilanon kay Jesus. ⁵ Nagsiling si Pedro kay Jesus, “Manunudlo, maayo nga yari kita diri. Mahimo kami sing tatlo ka payag, ang isa para sa imo, ang isa para kay Moises, kag ang isa pa gid para kay Elias.” ⁶ Amo ini ang iya ginsiling kay indi siya kahibalo kon ano ang iya dapat ihambal tungod kay ginkulbaan gid sila. ⁷ Dayon may nag-abot nga panganod kag ginlikupan sila. Kag may nabatian sila nga tingog halin sa panganod nga nagsiling, “Amo ini ang akon hinigugma nga Anak. Pamatii ninyo siya!” ⁸ Sa gilayon nagtulok sila sa palibot, pero wala sila sing may nakita kundi si Jesus lang.

⁹ Sang nagapadulhog na sila sa bukid, ginmanduan sila ni Jesus, “Indi gid kamo magpanugid bisan kay sin-o sang inyo nakita samtang ako nga Anak sang Tawo wala pa mabanhaw.” ¹⁰ Gani wala gid nila ginpanugid ang mga natabo nga ato. Pero sang silahanon na lang, nagpamangkutanay sila nga tatlo kon ano ang kahulugan sining mabanhaw. ¹¹ Nagpamangkot sila kay Jesus, “Ngaa bala nagsiling ang mga manunudlo sang Kasuguan nga kinahanglan mag-abot anay si Elias *sa wala pa mag-abot ang Cristo?*” ¹²⁻¹³ Nagsabat siya sa ila, “Husto ina, kinahanglan nga mag-abot anay si Elias agod ipreparar niya ang tanan nga mga butang. Pero sugiran ko kamo, si Elias nag-abot na. Ginhimo sang mga tawo sa iya ang ila gusto suno sa nasulat parte sa iya. Pero ngaa bala nasulat man nga ako nga Anak sang Tawo kinahanglan nga mag-agi sing madamo nga mga pag-antos kag sikwayon sang mga tawo?”

Gin-ayo ni Jesus ang Bata nga may Malaot nga Espiritu
(Mt. 17:14-21; Lu. 9:37-43)

¹⁴ Pagbalik nila ni Jesus sa mga sumulunod nga nabilin, nakita nila nga madamo nga mga tawo ang nagatipon didto sa ila. May pila ka mga manunudlo sang Kasuguan nga nagapakigbais sa mga sumulunod ni Jesus. ¹⁵ Pagkakita sang mga tawo kay Jesus natingala gid sila, gani nagdinalagan sila pakadto sa iya agod abiabihon siya. ¹⁶ Dayon nagpamangkot si Jesus sa ila, “Ano ang inyo ginabaisan?” ¹⁷ May isa ka tawo didto sa mga nagatipon nga nagsabat, “Manunudlo, gindala ko diri sa imo ang akon bata nga lalaki kay ginagamhan siya sang malaot nga espiritu kag indi na siya makahambal. ¹⁸ Kon atakihon siya sang malaot nga espiritu nagakatumba siya sa duta, nagabura ang iya baba, kag nagabagrot ang iya mga ngipon, pagkatapos nagatiskog siya dayon. Ginpangabay ko ang imo mga sumulunod nga tabugon nila ang malaot nga espiritu pero indi sila makasarang.” ¹⁹ Dayon nagsiling si Jesus, “Kamo nga mga tawo sa sini nga tiyempo wala gid sing pagtuo! Hasta san-o pa bala ang akon pag-antos sa inyo? Dalha ninyo diri ang bata.” ²⁰ Gani gindala nila ang bata didto sa iya. Pagkakita sang malaot nga espiritu kay Jesus, ginpakurog niya

MARK Chapter 9 1 Nagsiling pa gid si Jesus sa ila, “Sa pagkamuod, may mga tawo diri nga indi pa mapatay hasta makita nila ang paghari sang Dios nga magaabot nga may gahom.”

ang bata, gintumba kag ginpaligid sa duta nga nagabura ang iya baba.²¹ Ginpamangkot ni Jesus ang amay sang bata, “San-o pa nga nagaamo sini ang bata?” Nagsabat ang amay, “Halin sang gamay pa siya.”²² Permi lang siya ginahaboy sa kalayo kag ginatagbong sa tubig sang malaot nga espiritu agod patyon. Pero kon may mahimo ikaw, kaluoyi kag buligi man kami!”²³ Nagsiling si Jesus sa iya, “Ngaa nagsiling ka nga kon may mahimo ako? Ang tanan nga butang mahimo *ko* sa tawo nga nagatuo *sa akon*.”²⁴ Dayon nagsabat ang amay sang bata, “Nagatuo ako, pero kulang pa. Dugangi ang akon pagtuo.”

²⁵ Pagkakita ni Jesus nga nagdinaguso na ang mga tawo pakadto sa iya, nagsiling siya sa malaot nga espiritu, “Ikaw nga espiritu nga nagapaapa kag nagapabungol sa bata, ginamanduan ko ikaw nga magguwa sa iya kag indi na gid magbalik sa iya!”²⁶ Nagsinggit ang malaot nga espiritu kag ginpakurog niya sing mabaskog ang bata kag nagguwa. Ang bata daw patay na, gani nagsiling ang kadam-an, “Patay na siya!”²⁷ Pero gin-uyatan ni Jesus ang kamot sang bata kag ginpabangon, kag nagtindog ang bata.

²⁸ Sang pagsulod ni Jesus sa balay nga ila ginadayunan, nagpamangkot sa iya ang iya mga sumulunod sang silahanon na lang, “Ngaa bala indi namon matabog ang malaot nga espiritu sa bata?”²⁹ Nagsabat siya sa ila, “Yadto nga klase sang malaot nga espiritu mapaguwa lang paagi sa pangamuyo.”

Naghambal Liwat si Jesus Parte sa Iya Kamatayon
(Mt. 17:22-23; Lu. 9:43b-45)

³⁰ Naghalin sila sa sadto nga lugar kag nag-agi sa Galilea. Indi niya luyag nga mahibaluhan sang mga tawo nga didto siya,³¹ kay nagatudlo siya sa iya mga sumulunod. Nagsiling siya sa ila, “Ako nga Anak sang Tawo itugyan sa mga tawo nga magapatay sa akon, pero pagkatapos sang tatlo ka adlaw mabanhaw ako.”³² Ang iya mga sumulunod wala makaintiendi kon ano ang iya buot silingon. Pero natahap sila nga magpamangkot sa iya.

Sin-o gid ang Labaw sa Tanan?
(Mt. 18:1-5; Lu. 9:46-48)

³³ Nag-abot sila sa Capernaum. Sang didto na sila sa balay, nagpamangkot si Jesus sa ila, “Ano bala ang inyo ginabaisan sa dalan samtang nagalakat kamo?”³⁴ Pero naghipos lang sila tungod kay nagbinaisay sila kon sin-o gid sa ila ang labaw sa tanan.³⁵ Gani nagpungko si Jesus kag gintawag niya ang dose *ka apostoles*. Dayon nagsiling siya sa ila, “Kon sin-o sa inyo ang gusto nga mangin pangulo, kinahanglan magpaubos siya kag mangin suluguon sang tanan.”³⁶ Dayon nagkuha siya sang bata nga gamay kag ginbutang niya sa ila tunga. Ginsabak niya dayon ang bata kag nagsiling sa ila,³⁷ “Ang bisan sin-o nga tungod sa iya pagsunod sa akon nagabaton sa bata nga pareho sini, nagabaton man sa akon. Kag ang nagabaton sa akon nagabaton man sa nagpadala sa akon.”

Ang Indi Kontra sa Aton Nagadampig sa Aton
(Lu. 9:49-50)

³⁸ Nagsiling si Juan sa iya, “Manunudlo, nakakita kami sang isa ka tawo nga nagatabog sang malaot nga mga espiritu kag ang imo ngalan ang iya ginagamit. Ginpauntat namon siya tungod kay indi naton siya kaupod.”³⁹ Pero nagsiling si Jesus, “Pabay-i lang ninyo siya kay wala sing may nagahimo sang milagro sa akon ngalan nga maghambal man dayon sang malain kontra sa akon.”⁴⁰ Ang bisan sin-o nga wala nagakontra sa aton nagadampig sa aton.⁴¹ Sa pagkamuod, ang bisan sin-o nga maghatag sa inyo sang bisan isa lang ka baso nga tubig tungod kay kamo iya ni Cristo, ina nga tawo magabaton gid sang iya balos.”

Ang mga Pagsulay
(Mt. 18:6-9; Lu. 17:1-2)

⁴² “Pero ang bisan sin-o nga mangin kabangdanan sang pagbiya sining magagmay nga mga kabataan sa ila pagtuo sa akon maayo pa sa iya nga higtan ang iya liog sang galingan nga bato kag itagbong siya sa

dagat.^{43,44} Kon ang imo kamot amo ang kabangdanan nga nagapakasala ka, utda ina! Mas maayo pa nga isa lang ang imo kamot pero may kabuhi ka nga wala sing katapusan sang sa duha ang imo kamot pero makadto ka man lang sa impierno. Ang kalayo didto indi gid mapatay.⁴⁵⁻⁴⁶ Kag kon ang imo tiil mangin kabangdanan sang imo pagbiya sa akon, utda ina! Mas maayo pa nga isa lang ang imo tiil pero may kabuhi ka nga wala sing katapusan sang sa duha ang imo tiil pero ipilak ka sa impierno.⁴⁷ Kag kon ang imo mata naman ang mangin kabangdanan sang imo pagbiya sa akon, lukata ina! Mas maayo pa nga magsulod ka sa ginharian sang Dios nga isa lang ang imo mata sang sa duha ang imo mata pero ipilak ka sa impierno.⁴⁸ Ang mga ulod didto wala sing kamatayon kag ang kalayo wala nagakapatay.

⁴⁹“Kay pagaasinan ang tanan paagi sa kalayo. ⁵⁰ Ang asin maayo, pero kon maglain ang iya sabor, wala na gid sing may mahimo para mapabalik pa ang iya sabor. Kag kon paano nga ang asin nagabulig sa aton, dapat pareho man kamo sa asin nga nagabulig sa isa kag isa nga maayo ang inyo relasyon.”

Chapter 10

Ang Pagpanudlo ni Jesus Parte sa Pagbulagay

(Mt. 19:1-12; Lu. 16:18)

¹Dayon naghalin si Jesus sa Capernaum kag nagkadto sa mga lugar nga sakop sang Judea, kag nagtabok siya sa Suba sang Jordan. Madamo naman nga mga tawo ang nagtilipon didto sa iya kag gintudluan niya sila pareho sang masami niya nga ginahimo.

²May mga Pariseo nga nagkadto man didto. Gusto nila nga magpangita sang paagi agod maakusar nila siya. Gani nagpamangkot sila kay Jesus, “Tugot bala sa Kasuguan nga bulagan sang lalaki ang iya asawa?”³ Ginsabat sila ni Jesus *paagi sa isa ka pamangkot*, “Ano bala ang sugo sa inyo ni Moises?”⁴ Nagsabat sila, “Nagtugot si Moises nga makahimo ang lalaki sang papeles sa pagbulagay, pagkatapos puwede na niya mabulagan ang iya asawa.”⁵ Nagsiling si Jesus sa ila, “Tungod nga matig-a ang inyo ulo ginsulat ni Moises sa inyo ini nga sugo. ⁶ Pero halin sang pagtuga sang kalibutan, ‘ginhimo sila sang Dios nga lalaki kag babayi.’ ⁷ ‘Amo ina nga bayaan sang lalaki ang iya amay kag iloy kag maghiusa sa iya asawa, ⁸ kag sila nga duha mangin isa.’ Indi na sila duha kundi isa. ⁹ Gani indi dapat bulagon sang tawo ang gin-isa sang Dios.”

¹⁰ Pag-abot nila sa balay, nagpamangkot naman ang mga sumulunod parte sa sadto nga butang.¹¹ Nagsiling si Jesus sa ila, “Kon magbulag ang lalaki sa iya asawa kag magpangasawa sang iban, nagapanginbabayi siya kag nakasala sa iya una nga asawa. ¹² Kag kon bulagan sang babayi ang iya bana kag magpamana sang iban, nagapanginlalaki siya.”

Ginbendisyunan ni Jesus ang Magagmay nga mga Bata

(Mt. 19:13-15; Lu. 18:15-17)

¹³ May mga tawo nga nagdala sang ila magagmay nga mga bata kay Jesus agod bendisyunan niya sila. Pero ginsaway sila sang mga sumulunod ni Jesus. ¹⁴ Pagkakita ni Jesus sa natabo naakig siya kag nagsiling sa iya mga sumulunod, “Pabay-i lang ninyo ang mga bata nga magpalapit sa akon. Indi ninyo sila pagpunggi, kay ang mga pareho sa ila nasakop sa paghari sang Dios. ¹⁵ Sa pagkamatuod, ang bisan sin-o nga indi magpasakop sa paghari sang Dios pareho sang pagpasakop sang mga bata nga ini indi gid malakip sa paghari sang Dios.” ¹⁶ Dayon ginpangkugos niya ang mga bata, gintungtong niya ang iya kamot sa ila kag ginbendisyunan sila.

Ang Tawo nga Manggaranon

(Mt. 19:16-30; Lu. 18:18-30)

¹⁷ Sang manuglakat na si Jesus, may tawo nga nagdalagan palapit sa iya kag nagluhod. Dayon nagpamangkot ang tawo, “Maayo nga Manunudlo, ano bala ang akon himuon agod makaangkon ako sang kabuhi nga wala sing katapusan?”¹⁸ Nagsabat si Jesus sa iya, “Ngaa nagsiling ka nga maayo ako? Wala

gid sing bisan sin-o nga maayo kundi ang Dios lang. ¹⁹ Kon parte sa imo pamangkot, nahibaluan mo naman ang ginasing sang Kasuguan: ‘Indi ka magpatay, indi ka magpanginbabayi ukon magpanginlalaki, indi ka magpangawat, indi ka magsaksi sang butig, indi ka magpangdaya, tahura ang imo amay kag iloy.’ ”

²⁰ Nagsabat siya kay Jesus, “Manunudlo, ini tanan gintuman ko halin sang bata pa ako.” ²¹ Gintulok siya ni Jesus nga may paghigugma kag ginsilingan, “Isa pa ka butang ang kulang sa imo. Pauli ka kag ibaligya ang imo pagkabutang, kag ang kuwarta ipanagtag mo sa mga imol. Sa sini nga paagi mangin manggaranon ka sa langit. Dayon magbalik ka kag magsunod sa akon.” ²² Nagkasubo gid ang tawo sang pagkabati niya sadto kag naghaling siya nga masinulob-on, kay madamo ang iya manggad.

²³ *Sang makahalin na ang tawo*, nagpanulok-tulok si Jesus sa palibot kag nagsiling sa iya mga sumulunod, “Mabudlay gid para sa mga manggaranon nga magpasakop sa paghari sang Dios.” ²⁴ Natingala ang mga sumulunod sa iya ginhambal. Gani nagpadayon siya sa pagsiling, “Mga anak, daw ano kabudlay ang magpasakop sa paghari sang Dios. ²⁵ Mas mahapos pa nga mag-agi ang *sapat nga* kamelyo sa buho sang dagom sang sa magpasakop ang manggaranon sa paghari sang Dios.” ²⁶ Natingala gid sila kag nagsiling, “Ti kon amo sina, sin-o na lang ang maluwas?” ²⁷ Gintulok sila ni Jesus kag nagsiling, “Sa mga tawo lang indi gid ini mahimo, pero indi amo ini sa Dios; kay ang tanan nga butang mahimo sang Dios.”

²⁸ Nagsiling si Pedro sa iya, “Ti kami, ginbayaan namon ang tanan kag nagsunod sa imo.” ²⁹ Nagsiling si Jesus sa ila, “Sa pagkamatuod, wala sing tawo nga nagbiya sa iya balay, mga utod, iloy, amay, mga bata, ukon mga duta tungod sa akon kag sa Maayong Balita, ³⁰ nga indi makabaton sang madamo pa gid nga balos sa sini nga panahon: mga balay, mga utod, mga iloy, mga bata, mga duta, kag pati mga paghingabot; kag sa palaabuton nga mga inadlaw makabaton man sang kabuhi nga wala sing katapusan. ³¹ Madamo nga dungganon karon nga sa ulihi mangin kubos, kag madamo nga kubos karon nga sa ulihi mangin dungganon.”

Ang Ikatlo nga Paghambal ni Jesus Parte sa Iya Kamatayon
(Mt. 20:17-19; Lu. 18:31-34)

³² Samtang nagataklad sila pakadto sa Jerusalem, nagauna si Jesus sa ila. Ginakulbaan ang iya mga sumulunod, kag ginahadlukan gid ang iban nga nagasunod sa iya. Ginpain niya liwat ang iya dose *ka apostoles* kag ginsugiran niya sila kon ano ang matabo sa iya. ³³ Nagsiling siya sa ila, “Pamati kamo! Nagapataklad kita sa Jerusalem kag ako nga Anak sang Tawo itugyan didto sa manugdumala nga mga pari kag mga manunudlo sang Kasuguan, kag sentensyahan nila ako nga patyon. Dayon itugyan nila ako sa mga tawo nga indi Judio. ³⁴ Yagutaon nila ako, duplaan, hanuton, kag dayon patyon. Pero pagkaligad sang tatlo ka adlaw mabanhaw ako.”

Ang Ginapangayo ni Santiago kag ni Juan
(Mt. 20:20-28)

³⁵ Nagpalapit sa iya si Juan kag si Santiago nga mga anak ni Zebedeo kag nagsiling, “Manunudlo, may pangayuon kuntani kami sa imo.” ³⁶ Nagsabat si Jesus sa ila, “Ano ang inyo pangayuon sa akon?” ³⁷ Nagsiling sila, “Kon maghari ka na sa imo ginharian, papungkuon mo kami nga duha sa imo tupad; ang isa sa imo tuo, kag ang isa sa imo wala.” ³⁸ Pero nagsiling si Jesus sa ila, “Wala kamo kahibalo kon ano ang inyo ginapangayo. Masarangan bala ninyo ang mga pag-antos nga antuson ko? Kag masarangan man bala ninyo ang mga kalisod nga akon pagaagihan?” ³⁹ Nagsabat sila, “Huo, masarangan namon.” Nagsiling si Jesus sa ila, “Masarangan ninyo gani ang mga pag-antos kag ang mga kalisod nga akon pagaagihan. ⁴⁰ Pero indi ako ang nagapili kon sin-o ang mapungko sa akon tuo kag sa akon wala, kay may yara na nga gintigan-an para sini.”

⁴¹ Pagkabati sang napulo ka sumulunod kon ano ang ila ginapangayo, naakig gid sila kay Santiago kag kay Juan. ⁴² Gani gintawag sila tanan ni Jesus kag ginsilingan, “Nahibaluan ninyo nga ang mga manugdumala sa sini nga kalibutan may gahom sa ila nga sinakpan kag pagusto lang sila kon ano ang ila

himuon sa ila.⁴³ Pero indi amo ini ang sa inyo. Kay kon sin-o sa inyo ang gusto nga mangin gamhanan, dapat mangin suluguon siya ninyo.⁴⁴ Kag kon sin-o sa inyo ang gusto nga mangin pangulo, dapat mangin ulipon siya sang tanan.⁴⁵ Kay bisan pa gani ako nga Anak sang Tawo wala nagkadto diri sa kalibutan agod alagaran, kundi mag-alagad kag maghatag sang akon kabuhi agod matubos ang madamo nga mga tawo.”

Gin-ayo ni Jesus ang Bulag nga si Bartimeo
(Mt. 20:29-34; Lu. 18:35-43)

⁴⁶ Nag-abot sila ni Jesus sa Jerico. Kag sang nagapaguwa na si Jesus sa sini nga banwa kaupod sang iya mga sumulunod kag sang madamo nga mga tawo, may isa ka bulag didto nga si Bartimeo nga anak ni Timeo nga nagapungko kag nagapakilimos sa higad sang dalan.⁴⁷ Pagkabati niya nga nagaagi si Jesus nga taga-Nazaret, nagsinggit siya, “Jesus, kaliwat ni David, kaluoyi ako!”⁴⁸ Madamo nga mga tawo didto ang nagsaway sa iya nga maghipos. Pero gintuduhan pa gid gani niya ang pagsinggit, “Kaliwat ni David, kaluoyi ako!”⁴⁹ Nagpundo si Jesus kag nagsiling, “Dalha ninyo siya diri sa akon.” Gani gintawag nila ang bulag, kag nagsiling sila, “Magkalipay ka, tindog kay ginatawag ka ni Jesus.”⁵⁰ Ginhaboy niya ang iya kunop kag nagdali-dali siya palapit kay Jesus.⁵¹ Dayon nagsiling si Jesus sa iya, “Ano bala ang imo gusto nga himuon ko sa imo?” Nagsabat ang bulag, “Manunudlo, gusto ko nga makakita liwat.”⁵² Dayon ginsilingan siya ni Jesus, “Lakat ka; ang imo pagtuo nag-ayo^a sa imo.” Sa gilayon nakakita siya kag nagsunod kay Jesus sa dalan.

Chapter 11

Ang Madinalag-on nga Pagsulod ni Jesus sa Jerusalem
(Mt. 21:1-11; Lu. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Sang malapit na sila ni Jesus sa Jerusalem, kag nakaabot na sa mga baryo sang Betfage kag Betania nga sakop sang Bukid sang mga Olibo, ginpauna ni Jesus ang duha niya ka sumulunod kag² ginsilingan, “Mag-una kamo didto sa sunod nga baryo. Pagsulod ninyo, may makita kamo nga tinday nga asno nga nahigot. Wala pa gid ini masakyi. Hubari ninyo kag dalha diri.”³ Kon may magpamangkot sa inyo, ‘Nгаа ginahimo ninyo ina?’ sabton ninyo, ‘Kinahanglan ini sang Ginoo kag iuli man ini dayon.’”⁴ Gani naglakat sila kag pag-abot nila didto sa baryo nakita nila ang tinday nga asno sa higad sang dalan nga nahigot sa puwertahan sang isa ka balay. Gani ginhubad nila dayon ang higot.⁵ Samtang nagahubad sila may mga nagatilindog didto nga nagpamangkot sa ila, “Hoy, ano ang inyo ginahimo dira? Nгаа ginahubaran ninyo ang asno?”⁶ Kag ginsabat nila ang mga tawo suno sa ginsiling ni Jesus. Gani ginpabay-an sila sang mga tawo.⁷ Pagkatapos sadto gindala sang duha ka sumulunod ang asno kay Jesus. Pag-abot didto, ginhapinan nila ini sang ila mga bayo kag ginsakyan dayon ni Jesus pakadto sa Jerusalem.⁸ Madamo nga mga tawo ang naghumlad sang ila mga bayo sa dalan, kag ang iban nagladlad sang mga sanga nga ila gintapas halin sa uma.⁹ Ang nagauna kay Jesus kag ang nagasunod nagasinggit, “Dayawon ta ang Dios! Ginapakamaayo sang Ginoo ang iya pinadala!”¹⁰ Ginapakamaayo sang Dios ang palaabuton nga ginharian sang aton katigulangan nga si David! Dayawon ta ang Dios!”

¹¹ Pag-abot ni Jesus sa Jerusalem, nagsulod siya sa templo. Nagpanan-aw tan-aw siya sa tanan nga mga butang didto sa sulod. Pagkatapos, tungod nga madali na lang magsalop ang adlaw, nagguwa siya kag nagkadto sa Betania upod sa iya dose ka apostoles.

Ginpakamalaot ni Jesus ang Kahoy nga Higer
(Mt. 21:18-19)

¹² Pagkaaga, sang paghalin nila sa Betania pabalik sa Jerusalem, gin-gutom si Jesus.¹³ May nakita siya nga kahoy nga higer nga madabong ang dahon. Gani ginkadtuan niya kon may bunga. Pero wala siya sing

^a 52 nag-ayo: kag/ukon nagluwas

may nakita nga bunga kundi pulos lang dahon, kay indi pa yadto tion nga inugpamunga.¹⁴ Dayon nagsiling si Jesus sa higera, “Halin karon wala sang tawo nga makakaon sang imo bunga!” Nabatian sang iya mga sumulunod ang iya ginhambal.

Nagsulod si Jesus sa Templo
(Mt. 21:12-17; Lu. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵ Pag-abot nila sa Jerusalem, nagsulod si Jesus sa templo. Gintabog niya didto ang mga tawo nga nagapamaligya kag nagapamakal sa sulod sang templo. Ginpamaliskad niya ang mga lamisa sang mga manugbaylo sang kuwarta kag ang mga pulungkuan sang mga manugbaligya sang mga pating *nga inughalad*.¹⁶ Indi siya magtugot nga manglaktod ang mga tawo sa templo nga nagadala sang ila mga inugbaligya.¹⁷ Dayon gintudluan niya ang mga tawo didto sa templo. Siling niya, “Indi bala nga nagsiling ang Dios sa Kasulatan, ‘Tawgon ang akon balay nga palangamuyuan para sa tanan nga nasyon’? Pero ginhimo ninyo nga palanaguan sang mga tulisan.”

¹⁸ *Ang ginhimo nga ato ni Jesus* nabatian sang manugdumala nga mga pari kag sang mga manunudlo sang Kasuguan. Gani nagpangita sila sang paagi agod patyon siya. Pero hinadlukan sila sa iya kay natingalagid ang mga tawo sa iya mga ginapanudlo.

¹⁹ Sang sirom na, nagguwa si Jesus kag ang iya mga sumulunod sa siyudad.

Ang Leksyon Parte sa Kahoy nga Higera
(Mt. 21:20-22)

²⁰ Pagkaaga, sang nagapabalik sila pa-Jerusalem, didto naman sila nag-agi sa kahoy nga higera, kag nakita nila nga nalaya ini kag patay na.²¹ Nadumduman ni Pedro ang natabo. Gani nagsiling siya kay Jesus, “Manunudlo, tan-awa ang kahoy nga higera nga imo ginpakamalaot! Nalaya na!”²² Nagsiling si Jesus sa ila, “Magtuo kamo sa Dios!²³ Ang matuod, kon may pagtuo kamo, sarang kamo makasiling sa sini nga bukid, ‘Maghalin ka kag maglukso sa dagat,’ kag kon wala kamo nagapangduhaduha kundi nagatuo nga ini matabo, matuman ina suno sa inyo ginhambal.”²⁴ Gani ginasugiran ko kamo nga bisan ano ang inyo pangayuon sa Dios sa pangamuyo, magtuo kamo nga nabaton na ninyo, kag mabaton gid ninyo.²⁵ Kag kon nagapangamuyo kamo, patawara ninyo anay ang mga nakahimo sing sala sa inyo, agod ang inyo mga sala patawaron man sang inyo Amay nga yara sa langit.²⁶ [Kay kon wala kamo nagapatawad sa iban, indi man kamo pagpatawaron sang inyo Amay nga yara sa langit.”]

Ang Pamangkot Parte sa Awtoridad ni Jesus
(Mt. 21:23-27; Lu. 20:1-8)

²⁷ Pag-abot nila sa Jerusalem, nagbalik si Jesus sa templo. Kag samtang nagalakat siya sa sulod sang templo, nagpalapit sa iya ang manugdumala nga mga pari, mga manunudlo sang Kasuguan kag mga manugdumala sang mga Judio.²⁸ Nagpamangkot sila kay Jesus, “Ano bala ang imo awtoridad sa paghimo sang mga butang nga imo ginahimo diri sa templo? Kag sin-o ang naghatag sa imo sang awtoridad sa paghimo sini?”²⁹ Nagsabat si Jesus sa ila, “Mamangkot man ako sa inyo. Sabton anay ninyo ako, pagkatapos sabton ko man kamo kon ano ang akon awtoridad sa paghimo sini nga mga butang.”³⁰ Kay sin-o bala naghalin ang awtoridad ni Juan sa pagbautiso, sa Dios bala ukon sa tawo? Sabta ninyo ako!”³¹ Nagbinaisay sila kon ano ang ila isabat, “Kon magsiling kita nga ‘Halin sa Dios,’ masiling siya, ‘Ti nga wala kamo nagpati kay Juan?’”³² Pero kon magsiling kita nga ‘Halin sa tawo,’ *maakig sa aton ang mga tawo*.” (Hinadlukan sila sa mga tawo kay nagapati sila nga si Juan propeta *sang Dios*.)³³ Gani nagsabat sila kay Jesus, “Wala kami makahibalo.” Dayon nagsiling si Jesus sa ila, “Ti indi ko man kamo pagsugiran kon kay sin-o awtoridad ginahimo ko ini nga mga butang.”

Chapter 12

Ang Paanggid Parte sa mga Agsador

(Mt. 21:33-46; Lu. 20:9-19)

¹Dayon naghambal si Jesus sa ila paagi sa mga paanggid, “May isa ka tawo nga may duta nga ginpatamnan niya sang ubas. Ginpakudalan niya ini, kag nagpahimo siya sang buho sa dako nga bato para pulugaan sang ubas. Nagpatindog man siya sang isa ka balantayan. Pagkatapos, ginpaagsahan niya ang iya talamnan kag naglakat sa malayo nga lugar. ²Sang tion na sang pagpamupo sang ubas, ginsugo niya ang isa ka suluguon sa pagkuha sang iya parte sa mga agsador. ³Pag-abot didto sang suluguon, gindakop nila siya kag ginbunal, kag ginpapauli nga wala gid sing dala. ⁴Ginpadala naman sang tag-iya ang isa pa ka suluguon, pero ginpakahuy-an nila kag ginlampusan sa ulo. ⁵Nagpadala pa gid siya sang isa pa ka suluguon, kag ila ini ginpatay. Madamo pa gid ang ginpadala sang tag-iya. Ang iban ginbunal nila, kag ang iban ginpatay. ⁶Sa katapusan, wala na siya sang suluguon nga ipadala. Gani ginpadala niya ang iya pinalangga nga anak. Kay naghunahuna siya nga tauron nila ang iya anak. ⁷Pero pagkakita sang mga agsador sa iya anak, naghambalanay sila, ‘Yari na ang manunubli. Dali, patyon ta agod mangin aton ang iya palanublion.’ ⁸Gani gindakop nila siya kag ginpatay. Ginhoboy nila ang iya bangkay sa guwa sang talamnan sang ubas.”

⁹Dayon nagsiling si Jesus, “Ti ano bala ang himuon sang tag-iya sang talamnan? Sigurado gid nga kadtuan niya ang mga agsador kag pamasyon. Dayon paagsahan niya sa iban ang iya talamnan.”

¹⁰Nagpadayon si Jesus sa pagsiling, “Wala bala ninyo ini mabasahi sa Kasulatan?

‘Ang bato nga ginsikway sang mga panday

amo gid ang nangin pundasyon nga bato.

¹¹Amo ini ang ginhimo sang Ginoo,

kag makatilingala ini sa aton.’ ”

¹²Nahibaluan sang manugdumala nga mga Judio nga sila gid ang ginatumod sang sadto nga paanggid. Gani gusto nila nga dakpon si Jesus, pero nahadlok sila sa mga tawo. Gani ginpabay-an na lang nila siya, kag naglakat sila.

Ang Pamangkot Parte sa Pagbayad sang Buhis

(Mt. 22:15-22; Lu. 20:20-26)

¹³Ginsugo nila ang pila ka mga Pariseo kag pila ka mga miyembro sang partido ni Herodes sa pagdakop-dakop kay Jesus paagi sa iya paghambal agod maakusar nila siya. ¹⁴Gani nagkadto sila kay Jesus kag nagpamangkot, “Manunudlo, nahibaluan namon nga matuod ang imo ginasugid. Kay wala ka nagapadala-dala sa mga tawo bisan sin-o pa sila, kundi kon ano ang kamatuoran parte sa kabubut-on sang Dios sa mga tawo amo gid ang imo ginatudlo. *Ano bala sa imo, husto bala nga kita nga mga Judio magbayad sang buhis sa Emperador sang Roma? Dapat bala kita magbayad ukon indi?”* ¹⁵Pero tungod nga nahibaluan ni Jesus ang ila madaya nga tinutuyo, nagsiling siya sa ila, “Nгаа bala ginatilawan ninyo ako nga dakpon paagi sa sini nga pamangkot? Abi dal-i ninyo ako diri sang kuwarta kay tan-awon ko.” ¹⁶Gani gindal-an nila siya. Dayon nagpamangkot siya sa ila, “Kay sin-o bala ini nga hitsura kag ngalan?” Nagsabat sila, “Iya sang Emperador.” ¹⁷Dayon nagsiling si Jesus sa ila, “Ti kundi ihatag ninyo sa Emperador ang iya sang Emperador, kag sa Dios ang iya sang Dios.” Kag natingala gid sila sa iya.

Ang Pamangkot Parte sa Pagkabanhaw

(Mt. 22:23-33; Lu. 20:27-40)

¹⁸Dayon may mga Saduceo nga nagpalapit kay Jesus. Ini nga mga tawo wala nagapati nga may pagkabanhaw. ¹⁹Nagpamangkot sila, “Manunudlo, nagsulat si Moises sa aton nga kon mapatay ang lalaki

nga wala sila bata sang iya asawa, dapat ang iya utod ang magpangasawa sa nabalo agod makapabata siya para sa iya utod *nga napatay*.²⁰ Karon, may pito ka mag-ulutod nga lalaki. Ang kamagulangan nagpangasawa, kag napatay nga wala sang bata.²¹ Gani ang balo ginpangasawa sang madason nga utod. Ini siya napatay man nga wala sila sing bata. Gani ang balo ginpangasawa naman sang ikatlo kag amo man ang natabo,²² hasta sa ikapito. Nagkalamatay sila tanan nga wala gid nakapabata sa sadto nga babayi. Sang ulihang ang babayi napatay man.²³ Karon, kon mag-abot na ang pagkabanhaw, kay sin-o gid siya nga asawa, kay sila nga pito nagpangasawa sa iya?”

²⁴ Nagsiling si Jesus sa ila, “Sala gid kamo, tungod nga wala kamo nakaintiendi sang Kasulatan kag sang gahom sang Dios.²⁵ Kay kon mabanhaw na ang mga patay, indi na sila mag-asawahay, tungod nga pareho na sila sang mga anghel sa langit.²⁶ Kon parte sa mga patay nga mabanhaw, wala bala kamo nakabasa sang ginsulat ni Moises parte sa nagadabdab nga kahoy-kahoy, sa diin nagsiling ang Dios kay Moises, ‘Ako ang Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, kag ang Dios ni Jacob?’²⁷ Karon, ang Dios indi Dios sang mga patay, kundi Dios sang mga buhi. Gani nagsala gid kamo.”

Ang Labing Importante nga Sugo
(Mt. 22:34-40; Lu. 10:25-28)

²⁸ May isa ka manunudlo sang Kasuguan didto nga nakabati sang ila diskusyon. Nabatian niya nga maayo ang sabat ni Jesus. Gani nagpalapit siya kag nagpamangkot man, “Ano gid bala ang labing importante nga sugo?”²⁹ Nagsabat si Jesus, “Ang labing importante nga sugo amo ini: ‘Pamati kamo nga mga taga-Israel! Ang Ginoo nga aton Dios amo lang ang Ginoo.³⁰ Gani higugmaon mo ang Ginoo nga imo Dios sa bug-os mo nga tagipusuon, sa bug-os mo nga kalag, sa bug-os mo nga hunahuna kag sa tanan mo nga ginahimo.’³¹ Ang madason nga labing importante nga sugo amo ini: ‘Higugmaon mo ang imo kapareho pareho sang paghigugma mo sa imo kaugalingon.’ Wala na sing sugo nga labaw pa sa sining duha.”³² Nagsiling ang manunudlo sang Kasuguan sa iya, “Husto ka manunudlo! Matuod ang imo ginasing nga may isa lang ka Dios kag wala na sing iban pa.³³ Kag ang paghigugma sa iya sa bug-os nga tagipusuon, sa bug-os nga hunahuna, kag sa tanan naton nga ginahimo, kag ang paghigugma sa aton kapareho pareho sang paghigugma naton sa aton kaugalingon mas importante sang sa tanan nga halad nga sinunog kag iban pa nga mga halad.”³⁴ Pagkabati ni Jesus nga husto gid ang iya mga sabat, nagsiling siya sa iya, “Malapit ka na nga masakop sa paghari sang Dios.” Pagkatapos sadto wala na gid sing may nangahas nga magpamangkot kay Jesus.

Ang Pamangkot Parte sa Cristo
(Mt. 22:41-46; Lu. 20:41-44)

³⁵ Sang nagapanudlo si Jesus sa templo nagsiling siya, “Ngaa nagasing ang mga manunudlo sang Kasuguan nga ang Cristo kaliwat *lang* ni David?”³⁶ Si David mismo nga gintuytuyan sang Espiritu Santo nagsiling,

‘Nagsiling ang Ginoo sa akon Ginoo,
Pungko diri sa akon tuo
hasta mapaidalom ko sa imo ang imo mga kaaway.’

³⁷ Kon gintawag siya ni David nga iya Ginoo, paano bala nga siya kaliwat *lang* ni David?”

Nagpaandam si Jesus Batok sa mga Manunudlo sang Kasuguan
(Mt. 23:1-36; Lu. 20:45-47)

Naluyag magpamati kay Jesus ang madamo gid nga mga tawo.³⁸ Sa iya mga pagpanudlo nagsiling siya, “Mag-andam kamo sa mga manunudlo sang Kasuguan nga gusto maglagaw-lagaw nga nagabayo sang malaba. Sa mga lugar nga ginatipunan sang mga tawo, gusto nila nga tauron sila.³⁹ Sa mga simbahan ukon sa mga punsyon, ginapili gid nila ang mga pulungkuan nga para sa mga dungganon.⁴⁰ Ginaubos nila kuha

ang mga pagkabutang sang mga babayi nga balo, kag ginatabon-tabunan lang nila ang ila ginahimo paagi sa malawig nga mga pagpangamuyo. Ini sila magabaton sang mas dako nga silot.”

Ang Halad sang Babayi nga Balo

(Lu. 21:1-4)

⁴¹ Nagpungko si Jesus sa tupad sang ginahulugan sang kuwarta didto sa templo kag ginpanilagan niya ang mga tawo nga nagahulog sang ila mga kuwarta. Madamo nga mga manggaranon ang nagahulog sang dalagko nga mga kantidad. ⁴² May nagpalapit nga isa ka imol nga babayi nga balo kag nagahulog sang duha ka sinsilyo. ⁴³ Gintawag ni Jesus ang iya mga sumulunod kag nagsiling sa ila, “Sa pagkamatuod, mas madamo ang ginhulog sang imol nga balo sang sa tanan nga naghatag. ⁴⁴ Kay sila madamo ang ila kuwarta kag ang ila ginhatag bali-wala lang sa ila; pero ang balo, bisan imol siya, ginhatag niya ang tanan nga iya ginasaligan agod mabuhi.”

Chapter 13

Naghambal si Jesus Parte sa Pagguba sang Templo

(Mt. 24:1-2; Lu. 21:5-6)

¹ Sang nagapaguwa na si Jesus sa templo, ang isa sang iya mga sumulunod nagsiling, “Manunudlo, tan-awa bala ini nga templo. Ang gin-gamit nga mga bato dalagko kag katahom sang pagpatindog sini.”

² Nagsiling si Jesus sa iya, “Ini nga templo nga ginhimo sa dalagko nga mga bato magakalaguba sa palaabuton kag wala gid sing may mabilin nga mga bato nga nagasalampaw.”

Mga Kagamo kag mga Paghingabot

(Mt. 24:3-14; Lu. 21:7-19)

³ Sang nagapungko si Jesus didto sa Bukid sang mga Olibo nga nagaatubang sa templo, nagpalapit si Pedro, si Santiago, si Juan, kag si Andres kag nagpamangkot sa iya nga silahanon lang. ⁴ *Siling nila*, “Sugiri kami kon san-o matabo ang mga butang nga imo ginasing? Kag ano bala ang mga tanda nga madali na lang ini tanan matabo?”

⁵ Gani nagsiling si Jesus sa ila, “Mag-andam kamo nga wala sing may makapatalang sa inyo. ⁶ Kay madamo ang magaabot kag magasing nga sila amo ako, kag madamo ang ila mapatalang. ⁷ Kon makabati kamo sang mga gira nga malapit sa inyo kag makabalita kamo nga didto sa malayo nagagira man, indi kamo magkahadlok. Kinahanglan gid nga matabo ini, pero indi pa ini ang katapusan. ⁸ Magailinaway ang mga nasyon kag magailinaway ang mga ginharian. May magaabot nga mga linog sa nagkalain-lain nga mga lugar kag may magaabot nga gutom. Pero ini nga mga butang umpisa pa lang sang mga kabudlayan nga magaabot.

⁹ “Mag-andam kamo, kay pangdakpon kamo kag dalhon sa mga hukmanan. Pagahanuton kamo sa mga simbahan sang mga Judio. Magaatubang kamo sa mga gobernador kag sa mga hari tungod sang inyo pagsunod sa akon. Kag didto masugiran ninyo sila parte sa akon. ¹⁰ Sa wala pa mag-abot ang katapusan, kinahanglan iwali anay ang Maayong Balita sa tanan nga mga lugar. ¹¹ Kon pangdakpon kamo kag dalhon sa korte, indi kamo magpalibog kon ano ang inyo isabat, kay kon sa oras nga kinahanglan kamo maghambal, ihambal lang ninyo ang ginapahambal sa inyo *sang Espiritu Santo*. Kay indi kamo ang magahambal kundi ang Espiritu Santo *paagi sa inyo*. ¹² *Sa sina nga mga inadlaw*, may mga tawo nga magapapatay sang ila mga utod. May mga amay nga magapapatay sang ila mga anak. Kag may mga anak nga magakontra sa ila mga ginikanan, kag ipapatay nila sila. ¹³ Dumtan kamo sang tanan tungod kay kamo akon nga sumulunod. Pero ang nagapadayon *sa pagsunod sa akon* hasta sa katapusan amo ang maluwas.”

Ang Makangilil-ad nga Kalaglagan

(Mt. 24:15-28; Lu. 21:20-24)

¹⁴“Kon makita na ninyo ang makangilil-ad nga kalaglagan nga yara sa lugar nga indi niya dapat tindugan,” (kamo nga nagabasa, intiendihon ninyo kon ano ang kahulugan sini,) “Ang mga yara sa Judea dapat magpalagyo sa kabukiran. ¹⁵ Ang *tawo nga matabuan nga* yara sa guwa sang iya balay indi na magsulod sa pagkuha sang bisan ano. ¹⁶ Ang *matabuan nga* yara sa iya uma indi na dapat magpauli sa pagkuha sang iya bayo. ¹⁷ Makaluluoy ang mga nagabulusong kag ang mga nagapatiti sa sina nga mga inadlaw *tungod nga mabudlayan sila sa pagpalagyo*. ¹⁸ Magpangamuyo kamo nga indi ini matabo sa tig-tulugnaw. ¹⁹ Kay sa sina nga mga inadlaw magaabot ang kalalat-an^a nga wala pa gid matabo halin sang pagtuga sang Dios sang kalibutan hasta karon, kag wala sing may matabo pa nga pareho sina hasta san-o. ²⁰ Kon wala ginpalip-ot sang Ginoo ang mga inadlaw *nga magaabot* wala gid sing may mabilin nga tawo. Pero tungod sang iya kaluoy sa iya mga pinili, ginpalip-ot niya ina nga mga inadlaw.

²¹“Kon may magsiling sa inyo, ‘Yari na ang Cristo!’ ukon ‘Didto siya!’ indi kamo magpati. ²² Kay magaguwa ang indi matuod nga mga Cristo kag ang indi matuod nga mga propeta. Magahimo sila sang mga milagro kag makatilingala nga mga butang sa katuyuan nga patalangan, kon mahimo, bisan pa ang mga pinili *sang Dios*. ²³ Gani magbantay kamo! Ginasugid ko na sa inyo nga daan ini nga mga butang sa wala pa matabo.”

Ang Pagbalik ni Jesus Diri sa Kalibutan

(Mt. 24:29-31; Lu. 21:25-28)

²⁴“Pagkatapos sang mga kalalat-an sa sina nga mga inadlaw, ang adlaw magadulom, ang bulan indi na magsanag, ²⁵ kag ang mga bituon magakalahulog. Ang mga butang^b sa langit pagapatalangan sa ila kinaandan nga alagyan. ²⁶ Dayon ako nga Anak sang Tawo makita sa mga panganod nga nagabalik sa kalibutan nga may gahom nga nagasilak. ²⁷ Suguon ko ang akon mga anghel sa pagtipon sang akon mga pinili halin sa tanan nga lugar sang kalibutan.”

Ang Leksyon sa Kahoy nga Higer

(Mt. 24:32-35; Lu. 21:29-33)

²⁸“Magtuon kamo sang leksyon sa kahoy nga higer. Kon ang iya mga sanga nagapanalingsing na, mahibalan ninyo nga madali na lang ang tig-ilinit. ²⁹ Sa amo man nga bagay, kon makita ninyo nga nagakalatabo na ini nga mga butang *nga akon ginasugid sa inyo*, mahibalan ninyo nga madali na lang ako mag-abot. ³⁰ Sa pagkamatuod, magakalatuman ini tanan nga mga butang sa wala pa mapatay ang mga tawo sa sini nga tiyempo. ³¹ Madula ang langit kag ang duta, pero ang akon mga pulong indi gid mahimo nga indi matuman.”

Wala sing may Nakahibalo kon San-o gid Mabalik si Jesus

(Mt. 24:36-44)

³²“Kon parte sa adlaw ukon sa oras sang akon pag-abot, wala gid sang may nakahibalo bisan ang mga anghel sa langit ukon *ako nga Anak sang Dios*, kundi ang Amay gid lang. ³³ Gani magbantay kamo kag mag-andam, kay wala kamo makahibalo kon san-o ako maabot. ³⁴ Pareho man ini sa tawo nga naglakat sa malayo nga lugar. Paghalin niya sa iya balay, gintugyan niya sa iya mga sulugon ang mga ulubrahon, kag kada isa sa ila may iya nga obra. Kag ginmanduan niya ang guwardya sa puwertahan nga magbantay. ³⁵ Gani magbantay kamo, kay wala kamo makahibalo kon san-o mabalik ang tag-iya sang balay; mahimo nga sa hapon, sa tungang gab-i, sa kaagahon ukon sa pagbutlak sang adlaw. ³⁶ Basi kon sa iya pagbalik

^a 19 kalalat-an: *sa iban nga Visaya*, kalisod.

^b 25 butang: *sa literal*, gahom.

maabtan niya kamo nga nagakatulog.³⁷ Ang ginasiling ko sa inyo ginasiling ko sa tanan: Magbantay kamo!”

Chapter 14

Ang Plano Batok kay Jesus
(Mt. 26:1-5; Lu. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Duha na lang ka adlaw kag magaabot ang Piesta sang Paglabay sang Anghel kag Piesta sang Tinapay nga wala sing Inugpahabok. Ang manugdumala nga mga pari kag ang mga manunudlo sang Kasuguan may tuyo nga patyon si Jesus. Gani nagapangita sila sang paagi kon paano nila madakop si Jesus nga indi mahibaluan sang mga tawo. ² Nagsiling sila, “Indi ta lang pagtabuon sa piesta, kay basi kon magkinagamo ang mga tawo.”

Ginbubuan sang Pahamot ang Ulo ni Jesus
(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³ Sang didto si Jesus sa Betania, samtang nagakaon siya sa balay ni Simon nga aruon sang una, may isa ka babayi nga nag-abot. May dala siya nga tibod-tibod nga puno sang malahalon gid nga pahamot. Ini nga pahamot halin sa mahamot nga tanom nga ginatawag “nardo.” *Pagpalapit niya kay Jesus* gin-utod niya ang liog sang tibod-tibod kag ginbubo niya ang pahamot sa ulo ni Jesus. ⁴ May mga tawo didto nga naakig kag nagsiling, “Ngaa bala ginausikan lang niya ang pahamot?” ⁵ Sarang kuntani ina mabaligya sa kantidad nga bali isa ka tuig nga suweldo kag ang bili ihatag sa mga imol.” Kag gin-akigan nila ang babayi. ⁶ Pero nagsiling si Jesus sa ila, “Ngaa ginatublag ninyo siya? Pabay-i lang ninyo siya. Maayo ang iya ginhimo sa akon. ⁷ Ang mga imol permi ninyo makaupod kag sarang kamo makabulig sa ila sa bisan ano nga oras nga gusto ninyo, pero ako indi ninyo permi makaupod. ⁸ Ini nga babayi naghimo sang iya masarangan para sa akon. Ginbubuan niya sang pahamot ang akon lawas sa pagpreparar sang akon lubong. ⁹ Ang matuod, bisan diin iwali ang Maayong Balita sa bug-os nga kalibutan, ang iya ginhimo sa akon isugid man bilang handumanan sa iya.”

Nagsugot si Judas sa Pagtugyan kay Jesus
(Mt. 26:14-16; Lu. 22:3-6)

¹⁰ Si Judas Iscariote nga isa sang dose *ka mga apostoles* nagkadto sa manugdumala nga mga pari agod itugyan si Jesus sa ila. ¹¹ Pagkabati sang manugdumala nga mga pari kon ano ang katuyuan ni Judas nalipay gid sila kag nagpromisa sila sa paghatag sa iya sang kuwarta. Gani halin sadto nagpangita siya sing kahigayunan kon paano niya matugyan si Jesus sa ila.

Ang Panihapon nila ni Jesus sa Piesta sang Paglabay sang Anghel
(Mt. 26:17-25; Lu. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)

¹² Nag-abot ang una nga adlaw sang Piesta sang Tinapay nga wala sing Inugpahabok. Amo ini ang adlaw nga ginahalad ang mga karnero nga ginakaon para sa Piesta sang Paglabay sang Anghel. Gani nagpamangkot ang mga sumulunod ni Jesus sa iya, “Sa diin ang imo gusto nga magpreparar kami sang panihapon sa Piesta sang Paglabay sang Anghel?” ^{13,14} Ginsugo niya ang iya duha ka sumulunod. Siling niya, “Kadto kamo didto sa siyudad *sang Jerusalem*. Pag-abot ninyo didto may masugata sa inyo nga tawo nga nagadala sang banga nga may tubig. Sunod kamo sa iya sa balay nga iya pagasudlan, kag magsiling kamo sa tagbalay, ‘Nagapamangkot ang manunudlo kon diin ang kuwarta nga iya pagakaunan upod sang iya mga sumulunod sa pagselebrar sang Piesta sang Paglabay sang Anghel.’ ¹⁵ Ipakita niya dayon sa inyo ang malapad nga kuwarta sa ibabaw nga kompleto sang kagamitan kag preparado na. Didto kamo maghimos sang aton panihapon.” ¹⁶ Naglakat ang duha nga iya ginsugo, kag pag-abot nila sa siyudad nakita nila ang tanan suno sa ginsiling ni Jesus sa ila. Kag didto sila nagpreparar sang panihapon para sa piesta.

¹⁷ Sang sirom na, nag-abot si Jesus kag ang *iya* dose *ka mga apostoles*. ¹⁸ Sang nagakaon na sila sa lamisa, nagsiling si Jesus, “Sugiran ko kamo sang matuod! Ang isa sa inyo nga kaupod ko diri sa pagkaon magatraidor sa akon.” ¹⁹ Pagkabati sadto sang mga apostoles, nagkasubo gid sila kag kada isa sa ila nagpamangkot sa iya, “Indi ako, di bala?” ²⁰ Nagsiling si Jesus sa ila, “Ang magatraidor sa akon isa sa inyo nga dose—ang nagasawsaw upod sa akon sa yahong.” ²¹ Ako nga Anak sang Tawo pagapatyon suno sa tagna sang Kasulatan, pero kaluluoy ang tawo nga magatraidor sa akon. Maayo pa para sa iya nga wala siya natawo.”

Ang Panihapon sang Ginoo
(Mt. 26:26-30; Lu. 22:15-20; I Corinto 11:23-25)

²² Samtang nagakaon sila, nagkuha si Jesus sang tinapay. Ginpasalamatan niya sa Dios, kag ginpamihak-pihak dayon. Pagkatapos ginhatag niya sa iya mga sumulunod kag nagsiling, “Kaon kamo, amo ini ang akon lawas.” ²³ Dayon nagkuha siya sang ilimnon, nagpasalamat sa Dios, kag ginhatag sa ila. Kag sila tanan nag-inom. ²⁴ Nagsiling si Jesus, “Amo ini ang akon dugo nga iula para sa madamo nga mga tawo. Ini nagapamatuod nga may bag-o na nga kasugtanan ang Dios sa mga tawo.” ²⁵ Sa pagkamatuod, indi na ako mag-inom liwat sini nga ilimnon nga halin sa ubas hasta sa adlaw nga magainom ako sang bag-o nga klase sang ilimnon sa ginharian sang Dios.” ²⁶ Dayon nagkanta sila sang mga pagdayaw sa Dios, kag pagkatapos nagkadto sila sa Bukid sang mga Olibo.

Gintagna ni Jesus ang Pagpanginwala ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Lu. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

²⁷ Nagsiling si Jesus sa ila, “Tanan kamo magabiya sa akon, kay nagsiling *ang Dios* sa Kasulatan, ‘Patyon ko ang manugbantay kag magaalaplaag ang mga karnero.’” ²⁸ Pero sa tapos nga mabanhaw ako, mauna ako sa inyo didto sa Galilea.” ²⁹ Nagsiling si Pedro kay Jesus, “Bisan sila tanan magabiya sa imo, ako indi gid!” ³⁰ Nagsiling si Jesus sa iya, “Ang matuod, sa sini nga gab-i, sa wala pa makapamalo ang manok sing makaduha, ipanginwala mo ako sing tatlo ka beses.” ³¹ Pero nag-insister pa gid si Pedro nga nagasiling, “Indi ko gid ikaw ipanginwala bisan patyon pa nila ako upod sa imo.” Amo man ang ginsiling sang tanan nga mga sumulunod.

Nagpangamuyo si Jesus sa Getsemane
(Mt. 26:36-46; Lu. 22:39-46)

³² Dayon nagkadto sila sa lugar nga ginatawag Getsemane. Pag-abot nila didto, nagsiling si Jesus sa iya mga sumulunod, “Magpungko kamo diri samtang nagapangamuyo ako.” ³³ Gindala niya ni Pedro, Santiago, kag Juan sa ulo-unhan. Nagpangalisod gid si Jesus. ³⁴ Kag nagsiling siya sa ila, “Daw sa mapatay ako sa kalisod. Pabilin kamo diri kag magpulaw.” ³⁵ Dayon nagkadto pa gid siya sa ulo-unhan, nagluhod siya sa duta kag nagpangamuyo nga kon mahimo ipaiway lang ang pag-antos nga iya ginaatubang. ³⁶ Nagpangamuyo siya, “Amay, ang tanan nga butang mahimo mo. Gani ilikaw mo ini nga pag-antos nga nagaabot sa akon. Pero indi ang akon luyag ang dapat matuman kundi ang imo.”

³⁷ Nagbalik siya *sa iya tatlo ka sumulunod* kag naabtan niya nga nagakatulog. Nagsiling siya kay Pedro, “Simon, nagakatulog ka bala? Indi ka bala makapulaw bisan isa lang ka oras?” ³⁸ *Kag nagsiling siya sa ila*, “Magpulaw kamo kag magpangamuyo nga indi kamo madaog sang pagsulay. Luyag sang inyo espiritu *magpangamuyo* ugaling maluya ang inyo lawas.”

³⁹ Naglakat liwat si Jesus sa ulo-unhan kag nagpangamuyo. Amo man gihapon ang iya pangamuyo. ⁴⁰ Pagkatapos nagbalik siya liwat sa iya mga sumulunod kag naabtan naman niya sila nga nagakatulog, kay natuyo gid sila. Kag indi sila kahibalo kon ano ang ila isabat sa iya.

⁴¹ Sa ikatlo nga pagbalik niya sa ila nagsiling siya, “Nagakatulog pa bala kamo gihapon kag nagapahuwayhuway? Husto na ina! Amo na ini ang tion nga ako nga Anak sang Tawo itugyan sa mga makasasala.” ⁴² Dali na! Yari na ang tawo nga magatraidor sa akon.”

Ang Pagdakop kay Jesus

(Mt. 26:47-56; Lu. 22:47-53; Jn. 18:3-12)

⁴³ Samtang nagahambal pa si Jesus nag-abot si Judas nga isa sa dose *ka mga apostoles*. Kaupod niya ang madamo nga mga tawo nga may dala nga mga espada kag mga inuglampos. Ginsugo sila sang manugdumala nga mga pari, mga manunudlo sang Kasuguan kag mga manugdumala sang mga Judio.

⁴⁴ Nakasiling na nga daan ang traidor *nga si Judas* sa mga manugdakop kon ano ang iya isinyas: “Ang tawo nga akon halukan amo ang inyo ginapangita. Dakpa ninyo siya kag dalha nga ginaguwardyahan gid sing maayo.”

⁴⁵ Gani pag-abot ni Judas, nagderetso siya kay Jesus kag nagsiling, “Manunudlo!” Kag ginhalukan niya siya. ⁴⁶ Dayon gindakop nila si Jesus. ⁴⁷ Pero ang isa sa mga kaupod ni Jesus naggabot sang iya espada kag ginlabo niya ang suluguon sang pangulo nga pari kag nautod ang iya dulunggan. ⁴⁸ Nagsiling si Jesus sa mga nagdakop sa iya, “Ano, tulisan bala ako nga kinahanglan gid nga magdala pa kamo sang mga espada kag mga inuglampos sa pagdakop sa akon?” ⁴⁹ Adlaw-adlaw didto ako sa templo nga nagatudlo kag didto man kamo pero wala ninyo ako pagdakpa. Pero kinahanglan nga matabo ini agod matuman ang mga nasulat sa Kasulatan parte sa akon.” ⁵⁰ Dayon ginbayaan siya sang iya mga sumulunod kag nagpalagyo sila tanan.

⁵¹ May isa ka pamatan-on nga lalaki didto nga nagsunod kay Jesus nga nagapanampi lang sang tela nga puti.^a Gindakop siya sang mga soldado, ⁵² ugaling nanginpadlos siya kag nagpalagyo nga hublas, kay nahawiran nila ang iya ginatampi.

Si Jesus sa Atubangan sang Korte

(Mt. 26:57-68; Lu. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

⁵³ Gindala nila si Jesus sa balay sang pangulo nga pari. Didto nagatilipon ang manugdumala nga mga pari, ang mga manugdumala sang mga Judio, kag ang mga manunudlo sang Kasuguan. ⁵⁴ Si Pedro nagsunod man pero malayo-layo ang iya antad kay Jesus. Nagsulod siya sa lagwerta sang balay sang pangulo nga pari kag nagpungko upod sa mga guwardya agod magpainit-init malapit sa kalayo. ⁵⁵ Karon, ang manugdumala nga mga pari kag ang tanan nga miyembro sang Korte sang mga Judio nagpangita sang mga ebidensya batok kay Jesus agod ipapatay nila siya, pero wala gid sila sing may nakita. ⁵⁶ Madamo ang nagtestigo sang butig batok sa iya pero wala nagsinanto ang ila mga sugid.

⁵⁷ May mga tawo pa gid didto nga nagtestigo sang butig batok kay Jesus. Nagsiling sila, ⁵⁸ “Nabatian namon siya nga nagsiling, ‘Gub-on ko ini nga templo nga ginpatindog sang tawo, kag sa sulod sang tatlo ka adlaw patindugon ko ang lain nga templo nga indi tawo ang magahimo.’ ” ⁵⁹ Pero ang ila mga sugid wala nagsinanto.

⁶⁰ Nagtindog sa tunga ang pangulo nga pari kag nagpamangkot kay Jesus, “Wala ka bala sing isabat sa sini nga mga akusasyon batok sa imo?” ⁶¹ Wala gid nagsabat si Jesus. Gani ginpamangkot siya liwat sang pangulo nga pari, “Ikaw bala ang Cristo nga Anak sang Dalayawon *nga Dios*?” ⁶² Nagsabat si Jesus sa iya, “Huo, ako matuod, kag ako nga Anak sang Tawo makita ninyo nga nagapungko sa tuo sang Makagagahom *nga Dios*, kag makita man ninyo ako sa mga panganod nga nagabalik *diri sa kalibutan*.” ⁶³ Pagkabati sadto sang pangulo nga pari, gin-gisi niya ang iya bayo *sa kaakig* kag nagsiling, “Indi na kinahanglan sang mga testigo!” ⁶⁴ Nabatian ninyo ang iya ginhambal batok sa Dios. Ano bala sa inyo?” Kag ginsentensyahan nila siya nga patyon.

^a 51 tela nga puti: *sa English*, linen.

⁶⁵ Ang iban sa ila nagdupla kay Jesus. Ginbuta-butahan nila siya kag ginsumbag. Dayon nagsiling sila, “Pakta abi kon sin-o ang nagsumbag sa imo?” Pagkatapos ginkuha siya sang mga guwardya kag sige ang ila tampa sa iya.

Ginpanginwala ni Pedro si Jesus
(Mt. 26:69-75; Lu. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Sang si Pedro didto pa sa lagwerta, nag-agi ang isa sa mga babayi nga suluguon sang pangulo nga pari. ⁶⁷ Pagkakita niya kay Pedro nga nagapainit-init *malapit sa kalayo*, ginhimutaran niya siya kag nagsiling, “Kaupod ka man ni Jesus nga taga-Nazaret.” ⁶⁸ Pero nagpanginwala siya nga nagasiling, “Wala ako makahibalo kon ano ang imo ginahambal.” Dayon nagkadto siya sa puwertahan paguwa. Sa sadto gid nga oras nagpamalo ang manok. ⁶⁹ Didto nakita naman siya sang suluguon nga babayi, kag nagsiling siya liwat sa mga tawo didto, “Ini nga tawo isa sang mga kaupod ni Jesus.” ⁷⁰ Pero nagpanginwala naman si Pedro. Dugay-dugay nagsiling ang mga tawo didto, “Kaupod ka gid niya kay taga-Galilea ka man.” ⁷¹ Pero nagpanumpa gid si Pedro nga nagasiling, “Bisan mapatay pa ako, wala gid ako makakilala sa tawo nga inyo ginasiling.” ⁷² Dayon nagpamalo naman ang manok, kag nadumduman ni Pedro ang ginsiling sa iya ni Jesus, “Sa wala pa makapamalo ang manok sing makaduha, ipanginwala mo ako sing tatlo ka beses.” Kag naghilibion gid siya.

Chapter 15

Gindala si Jesus kay Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Lu. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Aga pa gid sang madason nga adlaw, nagmiting ang manugdumala nga mga pari kaupod ang mga manugdumala sang mga Judio, ang mga manunudlo sang Kasuguan, kag ang tanan nga miyembro sang Korte sang mga Judio. Gin-gapos nila si Jesus kag gindala didto kay Pilato *nga gobernador* agod itugyan sa iya. ² Ginpamangkot siya ni Pilato, “Ikaw bala ang hari sang mga Judio?” Nagsabat si Jesus sa iya, “Ginasiling mo.” ³ Madamo ang mga akusasyon sang manugdumala nga mga pari batok kay Jesus. ⁴ Gani ginpamangkot siya liwat ni Pilato, “Wala ka bala sing isabat sa mga akusasyon nga ina? Madamo gid ang ila akusasyon batok sa imo.” ⁵ Pero wala gid nagsabat si Jesus, gani natingala gid si Pilato.

Ginsentensyahan si Jesus nga Patyon
(Mt. 27:15-26; Lu. 23:13-25; Jn. 18:39-19:16)

⁶ Karon, kada Piesta *sang Paglabay sang Anghel* kinabatasan ni Pilato nga maghilway sang isa ka priso nga ginapangayo sang mga tawo. ⁷ May isa ka priso didto nga si Barrabas. Ini nga tawo ginpriso kaupod sadtong mga nakapatay sang pagrebelde nila batok sa gobyerno. ⁸ Madamo nga mga tawo ang nagpalapit kay Pilato kag nagpangayo nga himuon niya liwat sa sadto nga tuig ang kinabatasan niya nga ginahimo. ⁹ Nagpamangkot siya sa ila, “Gusto bala ninyo nga buy-an ko ang hari sang mga Judio?” ¹⁰ Nahibaluan gid ni Pilato nga nahisa ang manugdumala nga mga pari, gani gin-akusar nila si Jesus sa iya. ¹¹ Pero ginsutsot sang manugdumala nga mga pari ang mga tawo nga si Barrabas lang ang ila pangayuon nga buy-an kag indi si Jesus. ¹² Ginpamangkot ni Pilato ang mga tawo, “Ano ang akon himuon sa tawo nga inyo ginasiling nga hari sang mga Judio?” ¹³ Nagsinggit sila, “Ilansang siya sa krus!” ¹⁴ Nagsiling si Pilato sa ila, “Ngaa, ano bala nga sala ang iya nahimo?” Pero gintuduhan pa gid nila singgit, “Ilansang siya sa krus!” ¹⁵ Gani tungod nga gusto ni Pilato nga paayunan ang mga tawo, ginbuy-an niya si Barrabas. Pero si Jesus ginpahanot niya kag gintugyan sa mga soldado agod ilansang sa krus.

Ginyaguta sang mga Soldado si Jesus
(Mt. 27:27-31; Jn. 19:2-3)

¹⁶ Gindala sang mga soldado si Jesus sa sulod sang palasyo sang gobernador kag gintawag nila ang bug-os nga batalyon sang mga soldado nga magtilipon didto. ¹⁷ Pagkatapos ginsukluban nila si Jesus sang

kapa nga granate kag naghimo sila sang korona nga tunukon kag ginsuksok nila sa iya ulo.¹⁸ Dayon nagsaludo sila sa iya nga nagasiling, “Mabuhay ang Hari sang mga Judio!”¹⁹ Kag sige ang ila lampos sang bulobaston sa iya ulo kag ginaduplaan pa nila siya. Ginluhod-luhuran nila siya kag ginsulusimba.²⁰ Sa tapos sang ila pagyaguta, gin-uba nila ang kapa nga granate kag ginsuksukan nila liwat siya sang iya bayo. Dayon gindala nila siya sa guwa sang banwa agod ilansang sa krus.

Ginlansang si Jesus sa Krus
(Mt. 27:32-44; Lu. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹ *Sang nagalakat na sila*, nasugata nila ang isa ka tawo nga halin sa uma. (Ang iya ngalan amo si Simon nga taga-Cirene, nga amay ni Alejandro kag ni Rufo). Ginpilit nila siya nga magpas-an sang krus ni Jesus.²² Dayon gindala nila si Jesus sa lugar nga ginatawag Golgota (nga kon sayuron, lugar sang bagol.^a)²³ Pag-abot nila didto ginhatagan nila si Jesus sang bino nga may simbog nga mira, pero indi mag-inom si Jesus.²⁴ Dayon ginlansang nila siya sa krus, kag ginpartida nila ang iya bayo paagi sa paggabot-gabot, agod mahibaluan kon ano nga bahin ang makuha sang kada isa.²⁵ Mga alas nuebe sadto sang aga sang ginlansang nila si Jesus sa krus.²⁶ Ang nakasulat sa karatula sa krus nga panumbungon batok sa iya nagasiling, “Ang Hari sang mga Judio.”²⁷ May duha man didto ka tulisan nga ginlansang sa krus, ang isa sa tuo ni Jesus kag ang isa sa wala.²⁸ [Sa sini nga paagi natuman ang nasulat sa Kasulatan nga nagasiling, “Ginkabig siya nga isa sa mga kriminal.”]

²⁹ Ang mga tawo nga nagaalagid didto nagalungo-lungo nga nagainsulto kag nagayaguta kay Jesus. Siling nila, “Gali ha! Ikaw nga nagasiling nga gub-on mo ang templo kag sa sulod sang tatlo ka adlaw patindugon mo liwat,³⁰ panaog ka sa krus kag luwasa ang imo kaugalingon!”³¹ Pareho man sina ang yaguta sang manugdumala nga mga pari kag mga manunudlo sang Kasuguan. Nagsiling sila sa isa kag isa, “Ginluwas niya ang iban, pero indi siya makaluwas sang iya kaugalingon!”³² Tan-awon ta abi karon kon makapanaog sa krus ang Cristo nga hari sang Israel, kag kon makapanaog siya matuo kita sa iya.” Pati ang iya mga kaupod nga ginlansang nagayaguta man sa iya.

Ang Pagkapatay ni Jesus
(Mt. 27:45-56; Lu. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Sang udto na, nagdulom ang kalibutan sa sulod sang tatlo ka oras.³⁴ Pag-alas tres sang hapon nagsinggit si Jesus sang mabaskog, “Eloi, Eloi lema sabactani?” –nga kon sayuron, “Dios ko, Dios ko, ngaa ginpabay-an mo ako?”³⁵ Pagkabati sang iban nga nagatilindog didto nagsiling sila, “Ginatawag niya si Elias.”³⁶ Sa gilayon nagdalagan ang isa ka tawo kag nagkuha sang espongha kag gintusmog niya sa maaslom nga bino. Gintakod niya ini sa punta sang isa ka tukon kag gintunghol sa baba ni Jesus agod supsupon niya. Nagsiling siya, “Tan-awon ta anay kon maabot si Elias sa pagkuha sa iya sa krus.”³⁷ Nagsinggit sing mabaskog si Jesus kag nabugto ang iya ginhawa.

³⁸ Sa amo man nga oras, napihak ang kurtina sa sulod sang templo sa Jerusalem halin sa ibabaw paidalom.³⁹ Ang kapitan sang mga soldado nga nagatindog sa atubangan sang krus nakakita kon paano nabugto ang ginhawa ni Jesus. Nagsiling siya, “Matuod gid nga ang ini nga tawo amo ang Anak sang Dios!”⁴⁰ Sa ulo-unhan may mga babayi nga nagalantaw sa nagakalatabo. Kaupod nila si Salome, si Maria Magdalena, kag si Maria nga iloy ni Jose kag sang iya manghod nga si Santiago.⁴¹ Sang didto pa si Jesus sa Galilea, ini nga mga babayi nagaupod kag nagabulig sa iya. May iban pa nga mga babayi nga didto man nga nakaupod kay Jesus sa Jerusalem.

^a 22 lugar sang bagol: *siguro ang buot silingon*, lugar nga daw dagway sang bagol.

Ang Paglubong kay Jesus
(Mt. 27:57-61; Lu. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

^{42,43} *Sang adlaw nga napatay si Jesus*, adlaw yadto nga inugpreparar para sa piesta. Hapon na kag tungod kay ang madason nga adlaw amo ang Adlaw nga Inugpahuway, nangisog si Jose nga taga-Arimatea nga magkadto kay Pilato agod pangayuon ang bangkay ni Jesus. Si Jose nga ini ginatahod nga miyembro sang Korte sang mga Judio kag isa sa mga nagapaabot sa paghari sang Dios. ⁴⁴ Pagkabati ni Pilato nga si Jesus patay na, natingala siya. Gani ginpatawag niya ang kapitan sang mga soldado kag ginpamangkot niya kon patay na si Jesus. ⁴⁵ Sang mabatian ni Pilato ang ginsugid sang kapitan nga patay na si Jesus, gintugutan niya si Jose nga kuhaon ang bangkay. ⁴⁶ Gani nagbakal si Jose sang malahalon nga tela nga puti. Dayon ginpataltal niya ang bangkay ni Jesus sa krus kag ginsamburan sang tela nga iya ginbakal. Ginpabutang niya ang bangkay sa lulubngan nga gin-guhab sa banglid. Kag ginpaligid niya ang dako nga bato sa pagtakop sang puwertahan sang lulubngan. ⁴⁷ Nagatan-aw didto si Maria Magdalena kag si Maria nga iloy ni Jose, gani nakita nila kon diin ginlubong si Jesus.

Chapter 16

Ang Pagkabanhaw
(Mt. 28:1-8; Lu. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Pagkatapos sang Adlaw nga Inugpahuway, si Maria Magdalena, si Maria nga iloy ni Santiago kag si Salome nagbakal sing pahamot kay makadto sila sa lulubngan sa paghaplas sang bangkay ni Jesus. ² Aga pa gid sang Domingo, nagkadto sila sa lulubngan. ^{3,4} *Sang nagalakat sila*, nagpamangkutanay sila, “Sin-o ang aton pangabayon nga magpaligid sang bato nga nagatakop sa lulubngan?” (Kay masyado kadako sang bato.) Pero pag-abot nila didto, nakita nila nga napaligid na ang bato. ⁵ Gani nagsulod sila sa lulubngan kag nakita nila ang isa ka bataon nga lalaki nga nagapungko sa tuo dampi nga may maputi nga bayo. Hinadlukan gid sila. ⁶ Dayon nagsiling ang lalaki sa ila, “Indi kamo magkahadlok! *Nahibaluan ko nga ginapangita ninyo si Jesus nga taga-Nazaret nga ginlansang sa krus. Wala na siya diri! Nabanhaw siya!* Tan-awa bala ninyo ang ginhamyangan sa iya.” ⁷ *Dayon nagsiling siya*, “Lakat kamo, sugiri ninyo ang iya mga sumulunod labi na gid si Pedro nga mauna si Jesus sa inyo didto sa Galilea, kag didto ninyo siya makita suno sa iya ginsiling sa inyo.” ⁸ Gani nagguwa ang mga babayi sa lulubngan kag nagdalagan, kay nagakurog sila sa kakulba. Wala sila sang may ginsugiran, kay hinadlukan gid sila.

⁹ Aga pa gid sang Domingo nabanhaw si Jesus. Una gid siya nagpakita kay Maria nga taga-Magdala nga iya gintabugan sang pito ka malaot nga espiritu. ¹⁰ Dayon ginkadtuan ni Maria ang mga sumulunod ni Jesus nga nagakasubo kag nagahilibion, kag ginsugiran niya sila. ¹¹ Pero wala sila nagpati sa iya ginsugid nga buhi si Jesus kag nagpakita sa iya. ¹² Pagkatapos sadto, nagpakita si Jesus sa lain nga dagway sa iya duha ka sumulunod sang nagapakadto sila sa uma. ¹³ Gani nagbalik sa Jerusalem ining duha ka sumulunod kag ginsugiran nila ang iban nga mga kaupod nila nga si Jesus nagpakita sa ila, pero wala man sila nagpati.

¹⁴ Sang ulihi nagpakita naman si Jesus sa onse ka apostoles sang nagakaon sila. Ginsabdong niya sila tungod nga wala sila sing pagtuo kag tungod sang katig-a sang ila mga tagipusuon, kay wala sila nagpati sa ginsugid sang mga nakakita sa iya sa tapos siya nabanhaw. ¹⁵ Dayon nagsiling si Jesus sa ila, “Lakat kamo sa bug-os nga kalibutan kag iwali ang Maayong Balita sa tanan nga mga tawo. ¹⁶ Ang bisan sin-o nga magtuo kag magpabautiso maluwas, pero ang indi magtuo pagasilutan. ¹⁷ Ini nga mga tanda makita sa mga tawo nga nagatuo sa akon: paagi sa akon gahom magatabog sila sang malaot nga mga espiritu; magahambal sila sang iban nga mga linguahe nga wala nila matun-i; ¹⁸ kon makauyat sila sang mga man-og ukon makainom sang bisan ano nga hilo indi sila maano; kag kon itungtong nila ang ila mga kamot sa mga nagamasakit, magaayo.”

Gindala si Jesus pa-Langit
(Lu. 24:50-53; Mga Binuhatan 1:9-11)

¹⁹ Sa tapos makahambal si Jesus sa ilar, gindala siya pa-langit kag nagpungko sa tuo sang Dios. ²⁰ Dayon nagwali ang iya mga sumulunod sa bisan diin nga lugar. Ginbuligan sila sang Ginoo, kag ginpamatud-an niya ang ginawali sang mga sumulunod paagi sa mga tanda nga ilar ginhimo.]